

Gorenjski Glas

PONEDELJEK, 30. OKTOBRA 2023

LETO LXXVI, ŠT. 87, CENA 2,50 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Ciprese nekatere občane tudi motijo

Kranjčani imajo zelo različne predloge glede zasaditve dreves in cipres na mestnem pokopališču. Nekateri si jih želijo čim več, drugim je že obstoječih preveč. Kaj pa pravijo na Mestni občini Kranj?

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na kranjskem mestnem pokopališču so marca letos posekali štiri najst smrek zaradi napada podlubnikov. Na Mestni občini Kranj (MOK) so tedaj napovedali, da skupaj z upravljavcem pokopališča Komunalo Kranj v okviru celostne ureditve mestnega pokopališča načrtujejo nadomestno zasaditev 26 novih, večinoma iglastih dreves. Vse odtlej prejemajo različne pobude občanov, kakšna naj bo zasaditev na pokopališču.

Na uradu za projekte MOK pojasnjujejo, da zasaditev na pokopališču izvajajo

skladno z ureditveno situacijo. Kot poudarjajo, s strani občanov prejemajo različne pobude; nekateri si želijo več zasaditev, drugim pa je odveč že obstoječa, ker listi in iglice padajo na grobove njihovih svojcev. »Za dovolj pričačovanja vseh je izjemno težko ali praktično skoraj nemogoče. Vsekakor pa je urejeno okolje, ne le na pokopališču, interes vseh, ki na tem prostoru živimo,« pravijo. Kot so napovedali, bodo še jeseni skupaj z arboristom ponovno ocenili stanje starih in novih dreves ter cipres in ukrepali na osnovi njegovega poročila. »Za doseglo boljše ločitve

pokopališča in stanovanjske soseske v bližini je ob izvedbi povezovalne ceste na južni strani pokopališča predvidena zasaditev visokodebelnih dreves,« še dodajajo.

V uradu še poudarjajo, da je urejanje in vzdrževanje pokopališč na območju celotne občine ena od njihovih prednostnih nalog. »Za primerno ureditev pokopališča so ves čas potrebne stalne izboljšave in popravki. Zato smo v okviru proračuna zagotovili sredstva, ki so namenjena izvajanjem investicij in investicijskega vzdrževanja na mestnem pokopališču v Kranju,« so povedali.

► 6. stran

Nekateri občani si želijo več zasaditev, drugim pa je odveč že obstoječa, ker listi in iglice padajo na grobove njihovih svojcev. / Foto: Gorazd Kavčič (fotografija je simbolična)

Reke znova prestopile bregove

Petkovo močno neurje z dežjem je največ težav povzročilo na območju Železnikov, Bohinja in Kamnika. Zaradi poplav je bilo zaprtih več cest, zalilo je nekatere objekte, nekaj oseb so evakuirali.

MAŠA LIKOSAR

Železniki – Medtem ko je na Gorenjskem noč s četrtka na petek minila relativno mirno, pa so se obilne padavine v petek dopoldne okrepile, zaradi česar so ponekod reke in potoki znova prestopili bregove. O posameznih intervencijah zaradi močnega dežja in vetra so poročali iz večine gorenjskih občin. Gasilci, delavci cestnih podjetij in ekipe z mehanizacijo so imeli največ dela s prečrpavanjem vode, preusmerjanjem toka, čiščenjem cest ter odstranjevanjem plazov in podrtnih dreves.

► 16. stran

Voda je obkrožila tudi objekt podjetja Lotrič Meroslovje v Selcih, kjer sicer večje nevarnosti ni bilo, a so zaposlene za vsak primer kljub temu evakuirali.

/ Foto: vir: Facebook, Marko Gasser – župan Občine Železniki

Življenjske zgodbe »živih knjig«

Na Jesenicah je potekala Mladinska živa knjižnica, na kateri je bilo za pogovor na voljo šestnajst »živih knjig«, to je različnih posameznikov, ki so iskreno spregovorili o svojih življenjskih zgodbah.

► 10. stran

Priloga: loški glas

Želimo vam ponosen dan reformacije, saj zaradi Primoža Trubarja slovenski jezik uporabljamo še danes, ter spokojen 1. november, dan spomina na mrtve.

Gorenjski Glas

GORENJSKA

Neznosen smrad po zelnici

Krajani Trboj v Občini Šenčur že dlje časa opozarjajo na neznosen smrad po zelnici, ki se širi zlasti v središču vasi, kjer poteka primarni kanal fekalne kanalizacije. Smrad vpliva na kakovost bivanja.

5

ZANIMIVOSTI

Lanina kavna kreacija fletna malinca

Lana Kokl prihaja iz Preddvora in je nedavno v Zagrebu zmagala na regijskem prvenstvu v pripravi kave. Z njo smo v kranjski kavarni Brioni – seveda ob skodelici kave – poklepali o svetu kave.

9

ZANIMIVOSTI

Vedno rečem, da plezam premalo

Svet športnega plezanja je rezerviran za junake, ki se z močjo in vztrajnostjo vzpenjajo po navpičnih stenah. V zgodovino slovenskega plezanja se je nedvomno vpisala tudi Natalija Gros Kunaver.

11

ŠPORT

Prvak v triatlonu študira na Švedskem

Matevž Nunar iz Preddvora je pred kratkim postal slovenski članski državni prvak v triatlonu. To je bila sploh njegova prva zmaga v tem športu, s katerim se ukvarja zadnja leta.

13

VREME

Danes bo pretežno oblačno. Jutri bo spremenljivo oblačno s plohami, ki bodo zvečer ponehale. V sredo bo sončno.

12/15 °C
jutri: spremenljivo oblačno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Kabaret Balkanski tango

V gostišču Portal v Ljubljani se bosta v petek, 3. novembra, ob 20. uri premierno predstavila igralka in pevka Mina Manojlovič ter glasbenik, kitarist in kikkoksar Saša Jovanović z avtorsko kabaretno predstavo Balkanski tango. Skupaj bosta ustvarila nepozabno vzdušje z dialogi, glasbo in plesnimi točkami. Balkanski tango je kabaret, ki vas bo popeljal v svet strasti, ljubezni in glasbe. Je kabaret o dveh dušah v enem telesu in dveh srcih v enem življenju. Po desetih letih se ponovno srečata ona, igralka in pevka s pesniško dušo, in on, kikkoksar z nežno dušo. Ali je med njima še strast? Sta še vedno trmasta

in ne popuščata v svojih pogledih? Ali je njuna ljubezen nepremagljiva? Balkanski tango je zgodba o dveh ljudeh, polnih strasti, čustev in volje do življenja. Večni konflikt ljubezni in ljubosumnja, strasti in ponosa, ki jima ne da miru. Če bi si predstavo v dvoje radi ogledali brezplačno, lahko sodelujete v žrebanju tako, da odgovorite na vprašanje: Katera barva je značilna za tango? Odgovore s svojimi podatki pošljite do četrta, 2. novembra, zjutraj na koticek@g-glas.si.

Nagrajenca

V nagradni igri, ki je bila objavljena 20. oktobra 2023, prejme dve vstopnici za ogled izbrane predstave zavoda Smejmo v tej sezoni (v Šenčurju ali pri Sv. Duhu v Škofji Loki) **Marija Bratuž** iz Škofje Loke.

V nagradni igri, ki je bila objavljena 24. oktobra 2023, pa družinsko vstopnico za obisk dogodka Dan čarovnic na preddvorskem gradu Dvor 31. oktobra prejme **Domen Černe** z Blejske Dobrave. Nagrajencema čestitamo!

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **MARIJA STOPAR** iz Kranjske Gore.

Podaljšan nadzor
na notranjih mejah

URŠKA PETERNEL

Ljubljana – Vlada je podaljšala nadzor na notranjih mejah s Hrvaško in Madžarsko do 19. novembra. Gre za začasni ponovni nadzor, ki ga je Slovenija uvedla 21. oktobra zaradi, kot so pojasnili, zagotavljanja varnosti zaradi teroristične grožnje. Ob tem so na vladi poudarili, da bodo ukrepi prilagojeni, tako da bodo imeli čim manjši vpliv na potnike, okolje in gospodarstvo, še zlasti pa na obmejno prebivalstvo.

Ob tem je 21. oktobra nadzor na meji s Slovenijo uvedla tudi Italija, po napovedih

italijanske vlade pa naj bi se trajal celo zimo. Nadzor na večjih mejnih prehodih poteka 24 ur na dan, na manjših pa je občasen.

Pri prehodu meje morajo
potniki pokazati veljaven
osebni dokument.

Nadzor že od leta 2015 velja tudi na meji med Slovenijo in Avstrijo, sosednja država ga podaljšuje vsake pol leta, novo podaljšanje, o katerem je Avstrija Evropsko komisijo obvestila nedavno, bo v veljavi od 12. novembra letos do 11. maja prihodnje leto.

Gorenjska ima odlično
paliativno oskrbo

Iz leta v leto se število bolnikov, ki jih obravnavajo, povečuje. Če so jih prvo leto obravnavali osemdeset, so jih lani že skoraj devetsto. Zagotavljajo jim kakovostno življenje do zadnje preživete minute, in to v njihovem domačem okolju.

URŠKA PETERNEL

Jesenice – Gorenjska je bila prva in dolgo časa edina regija v državi, ki je imela zagotovljeno mobilno paliativno oskrbo. Ta ima sedež v Splošni bolnišnici Jesenice, a oba zdravnika, vodja enote Mateja Lopuh in Marko Možina, večino dela opravita na terenu, na obiskih neozdravljivo bolnih pri njih doma. V ekipi je sicer še koordinatorica Milena Vratinčič.

Kakovostno življenje do
zadnje minute

Mobilna paliativna enota je posebna v tem, da zdravnik specialist pride k bolniku, ki ima kronično neozdravljivo napredujočo bolezen, v njegovo domače okolje. Delovati so začeli že leta 2011, in sicer kot prvi v državi, po besedah Lopuhove pa se takrat o paliativni še ni govorilo. »Paliativna dejavnost je bila tabu, povezovala se je s smrtjo,« je dejala. A do danes se je odnos močno spremenil, posebej pomembno pa je, je poudarila Lopuhova, da jo kot izjemno koristno prepoznavajo bolniki in njihovi svojci. »Velikokrat je zanje olajšanje, ko pridemo v hišo,« je dodala. Bolnikom namreč zagotavljajo kakovostno življenje do zadnje preživete minute, in to v njihovem domačem okolju. »Kljub

Mobilni paliativni tim Splošne bolnišnice Jesenice je prejel novo električno vozilo Citroën za delo na terenu. Staro vozilo ima že več kot 300 tisoč prevoženih kilometrov ... / Foto: Nik Bertonec

težki, neozdravljivi boleznimi paliativna oskrba pomeni upanje,« je poudarila.

Zaposleni v enoti poskrbijo za lajšanje simptomov napredovale bolezni, obenem pa nudijo pomoč pri težkem spopadanju z neozdravljivo boleznijo, in to tako bolniku kot svojcem.

Iz leta v leto se število bolnikov, ki jih obravnavajo, povečuje. Če so jih prvo leto obravnavali 80, so jih lani že skoraj 900.

Z novim električnim
vozilom do bolnikov

Kot je povedala Mateja Lopuh, pokrivajo celotno Gorenjsko in tudi Soško dolino,

kak dan opravijo tudi več kot tristo kilometrov. Zato so se zelo razveselili novega vozila, ki so ga prejeli pred dnevi, gre za električno vozilo Citroën, ki jim ga je nameni-

pomočjo evropskih sredstev so kupili več vozil za mobilne paliativne time v državi. V. d. direktorice Splošne bolnišnice Jesenice Petra Rupar je napovedala, da bodo

Mobilna paliativna enota Splošne bolnišnice Jesenice
neozdravljivo bolnim zagotavlja paliativno oskrbo
v domačem okolju. Bolnik potrebuje napotnico,
obravnavana pa je brezplačna.

lo ministrstvo za zdravje. Ob tem je predstavnica ministrstva Urška Hirci Zadel poudarila, da se na ministrstvu zavedajo pomena paliativne oskrbe, ki podaljšuje življenje in mu vrača kakovost. S

paliativno dejavnost v prihodnje še okrepili, posebej pa je ponosna, da so na Jesenicah zlasti po zaslugi Mateje Lopuh imeli prvi in dolgo časa edini mobilni paliativni tim pri nas.

Vlada ukinja solidarnostni prispevek

Vlada je na seji prejšnji teden med drugim obravnavala tudi osnutek predloga novele zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov ter osnutek zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Vlada se je med drugim odločila, da ukine obvezni solidarnostni prispevek, ki bi bremenil vse zaposlene in delodajalce, ne glede na njihov položaj ter prizadetost v poplavah. »Namesto tega bo vlada z dodatnim odstotkom obremenila tista podjetja, ki ustvarijo več, govorim o davku od dohodkov pravnih oseb, ki ga bomo opredelili v zakonu o obnovi,« je povedal minister za finance Klemen Boštjančič. Stopnja davka se bo predvidoma za

pet let zvišala za tri odstotne točke, torej z 19 na 22 odstotkov.

S tem interventnim zakonom vlada obravnava tudi izvedbo solidarnostne sobote. Ta ostaja prostovoljna, še vedno jo lahko podjetja ob soglasju z delavcem izvedejo, plačilo za ta dan pa bo šlo v proračun za odpravo posledic poplav, kot je bilo načrtovano. Delodajalci za ta dan davka in prispevkov na plače ne bodo plačali, ker bo njihov prispevek v obliki začasnega povzračenega davka od dohodka pravnih oseb.

Sicer pa novela predvideva tudi predplačila za obnovo stanovanj, kjer ni predvidena nadomestna ali nadomestitvena gradnja. Predplačilo bodo lastniki prejeli v višini dvajset odstotkov prijavljene škode v aplikaciji Ajda, če gre za škodo, ki presega šest tisoč evrov. Kot je pojasnila ministrica Alenka Bratušek, bo država za predplačila namenila do petdeset milijonov evrov, do prejšnjega tedna pa je gospodarstvu, občinam in posameznikom že pomagala s 340 milijoni evrov.

Z novelo nameravajo podaljšati tudi možnost krizne namestitve še za dodatnih 21 dni. Na novo ureja tudi pravico do nadomestila stroškov bivanja na drugem naslovu. Višina tega nadomestila bo odvisna od števila članov gospodinjstva, od 150 do 250 evrov mesečno, za največ leto dni in z možnostjo podaljšanja za eno leto. Novela ureja tudi obveznost države, da na svoje stroške zagotovi prevzem in končno obdelavo onesnaženih zemljin, ki so nastale kot posledica poplav ter plazov, in sicer najkasneje do 1. julija 2024.

Varen korak tudi jeseni

Letošnja poletna planinska sezona je predvsem na račun tujih gostov po nočitvah preseгла lansko. Na Planinski zvezi Slovenije pa tudi v jesenskem delu leta opozarjajo na varno hojo v gore.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Letošnja poletna planinska sezona je po številu nočitev v planinskih kočah preseгла lansko. Vse bolj se kaže trend prenočevanja tujih gostov. Do konca septembra je statistika zabeležila 62 odstotkov tujcev ter 38 odstotkov domačih gostov. »Najbolj se to občuti v planinskih kočah osrednjega dela Julijskih Alp, ki tudi zaradi promocijskih aktivnosti Slovenije predstavlja največji magnet gorskega turizma v Sloveniji,« pravi strokovni sodelavec Planinske zveze Slovenije Dušan Prašnikar, ki poudarja, da bi bila zaradi precejšnje preobremenjenosti tega dela slovenskega visokogorja smiselna usmeritev promocije tudi na druga gorska območja v državi.

V neurjih, ki so zelo znamenovala letošnje poletje, so bile močno poškodovane tudi nekatere planinske poti, a kot pojasnjujejo na Planinski zvezi Slovenije, je pretežni del poti že pregledan in normalno prehodan, nekatere pa zaradi varnostnih razmer še ostajajo zaprte. Najhujše so bile sicer razmere na območju Zgornje Savinjske doline in pretežnem delu Koroške.

Planinske kočice počasi zapirajo svoja vrata, predvsem tiste v visokogorju so z nekaterimi redkimi izjemami že zaključile sezono, medtem

Obiskovanje gora naj bo varno tudi v jesenskem času. / Foto: Aleš Senožetnik

ko v kočah na nižje ležečih predelih še vabijo planince k okrepčilu. Čeprav je v dolini še precej toplo, pa v gorah ponekod že lahko vladajo zimske razmere. Zato

Do konca septembra je v planinskih kočah prenočilo 62 odstotkov tujcev ter 38 odstotkov domačih gostov.

strokovni sodelavec PZS in gorski reševalec Matjaž Šerkezi predlaga previdnost: »V gorah je že marsikje zapadel prvi sneg, ki kot vsako leto zahteva izkušnje in znanje uporabe pravilne opreme,

torej derez, cepina in čelade. Odpadlo listje, ki pokriva mokre korenine in skale, je lahko razlog za zvine, zlome in padce s poškodbami glave in hrbtenice.«

Ob upoštevanju priporočil za varno obiskovanje gora pa lahko tudi jeseni varno uživamo v gorah. Šerkezi svetuje primerno načrtovanje in pripravo ture s pregledom vremenske napovedi

in uporabo preverjenih planinskih zemljevidov in aplikacij, kot je maPZS ali LocusMap. Nujna so tudi topla oblačila, primerna obutev ter nahrbtnik s prvo pomočjo, naglavno svetilko, zemljevidi, energijsko hrano in brezalkoholnimi napitki. Na poti pa je treba poskrbeti za varnost, hoditi po označenih poteh, spremljati vreme, pri sebi pa imejmo tudi napolnjen telefon. Ob obisku gora pa spoštujmo tudi naravo, tako živali kot rastline, in za seboj ne puščajmo smeti.

k

KOMENTAR
ALEŠ SENOŽETNIK

Prioritete

Obrestno obrestni račun je najmočnejša sila v veselju. Kdor ga razume, zasluži, kdor ne, plača,« so besede, ki naj bi jih izrekel Albert Einstein. Glavna lastnost obrestno obrestnega računa je, da se obresti na glavnico oz. začetno investicijo pripisujejo sprotno in znova investirajo. Kako močna sila je, morda najlažje ponazorimo s primerom. Če starši ob rojstvu otroka vložijo sedem tisočakov v delniške trge, bi ta kot upokojenec ob pričakovanem osem odstotnem letnem donosu pri 65 letih razpolagal z milijonom evrov. Dodajmo, da bi precej lagodno užival v pokoju tudi pri za kakšno odstotno točko nižjem donosu.

Ob svetovnem dnevu varčevanja, ki ga zaznamujemo jutri, vedno znova ugotavljamo, da Slovenci sicer veljamo za varčen narod, a ko pride do vlaganja premoženja, se obnašamo precej konservativno. Prihranke še vedno raje hranimo v depozitih, kot pa da bi se odločili za druge, donosnejše oblike varčevanja, kot so denimo vzajemni skladi, ki veljajo za najbolj ljudsko obliko investiranja, primerno tudi za vlagatelje z manj znanja o delniških trgih. Če so morda tovrstne odločitve res manj zanimive za starejše, pa imajo lahko predvsem mladi od tega precejšnje dolgoročne koristi. Investiranja petdeset ali sto evrov mesečno ob začetku delovne dobe zaposleni pri dobrih dvajsetih, ko morda še živi

pri starših, verjetno ne bo pretirano občutil, obrestno obrestni račun pa bo v tridesetih ali štiridesetih letih varčevanja zagotovo opravil svoje delo.

Varčevati pa ni vedno dobro. Če varčujemo pri zavarovanju svojega premoženja, zagotovo tvegamo bistveno več, kot če nekaj tisočakov dolgoročno plemenitimo v vzajemnih skladih. Kljub temu slovenske zavarovalnice ugotavljajo, da približno tretjina nepremičnin v lasti fizičnih oseb ni zavarovanih za nobeno nevarnost. Precejšnje število Slovencev torej sprejme tveganje, ki lahko ogrozi njihovo eksistenco, namesto da bi plačali premijo, ki je nemalokrat nižja od zavarovanja za novejši avto srednjega razreda. A če ostanemo brez avta, lahko težavo (vsaj začasno) rešimo že z nekaj tisočaki, medtem ko je uničen dom povsem druga zgodba. Ekstremni vremenski pojavi naj bi bili po napovedih strokovnjakov vse pogostejši, s tem pa raste tudi tveganje, ki ga prevzema mo na svoja pleča. »Na vreme ne moremo vplivati, lahko pa ravnamo preventivno in se tudi primerno zavarujemo,« je v pogovoru za Gorenjski glas pred nedavnim svetovala Mihaela Perčič, direktorica kranjske enote Zavarovalnice Triglav.

Če na pretrese v naravi in na finančnih trgih res nimamo vpliva, pa ob pravilno zastavljenih prioritetah vseeno lažje krmarimo tudi skozi nevihtna obdobja življenja.

Bojijo se ukinitve krajevnega urada

Vršilec dolžnosti načelnika Upravne enote (UE) Škofja Loka Iztok Hostnik je občinskim svetnikom Občine Žiri predstavil novosti pri poslovanju upravne enote in krajevnega urada Žiri.

MATEJA RANT

Žiri – Vodenje UE Škofja Loka je pred petimi meseci kot vršilec dolžnosti prevzel Iztok Hostnik. Predstavil jim je novosti, ki so jih uvedli na sedežu upravne enote v Škofji Loki – med drugim so za upravljanje čakalnih vrst uvedli številke, ki jih stranke prevzamejo na avtomatu ob vstopu v prostore upravne enote. V prihodnje pa bi storitve upravne enote radi še bolj približali občanom, je napovedal Hostnik, zato načrtujejo tesnejše sodelovanje s podjetji pri urejanju dokumentov za zaposlovanje tujcev, saj bi to uredili ob obisku zaposlenih upravne enote v podjetjih, prav tako pa imajo namen na domovih

obiskovati ranljive osebe, da bi jim tako olajšali dostop do storitev upravne enote.

Kot najbolj pereče pa so v razpravi svetniki navedli skrajševanje delovnega časa krajevnega urada v Žireh. Od septembra dalje je namreč krajevni urad odprt le ob četrtek od 7. do 12. ure. Hostnik je pojasnil, da je razlog za krčenje uradnih ur krajevnega urada tudi kadrovska stiska, saj je bil v preteklosti prisoten trend krčenja kadrov, a računa, da bi ta delovna mesta lahko zapolnili do konca leta. Obenem pa so se za krajši delovni čas odločili na podlagi analize, ki je pokazala, da v Škofji Loki v enem dnevu opravijo toliko storitev kot v Žireh v celem mesecu. Svetnikov

to ni prepričalo, saj menijo, da se prav krčenje uradnih ur posledično odraža tudi v manj opravljenih storitvah v Žireh, saj mnogi krajevni urad težko obiščejo dopoldne. Tudi župan Franci Kranjc je poudaril, da razume, da se ta čas spopadajo s kadrovsko stisko, a verjame obljubi, da bodo uradne ure spet podaljšali, ko se bodo razmere na področju kadrov stabilizirale. Ida Filipič Pečelin je ob tem izrazila bojazen, da to pomeni začetek ukinitve krajevnega urada. »Ko boste naslednjič delali analizo, se bo izkazalo, da je obisk še manjši, kar je razumljivo, če je urad odprt le nekaj ur dopoldne. In potem boste na podlagi tega ugotavljali, da res ni potrebe

po krajevem uradu ...« Dodala je, da naj opozorila svetnikov vzame kot njihov protest proti krčenju uradnih ur in ukinjanju urada ter pokuša narediti vse, kar je v njegovi moči, da krajevni urad ohranijo v Žireh. Obenem jo je župan dopolnil, da Žirovcil prav tako ne bodo dopustili, da sedanječa skrajšanega delovnega časa ne vrnejo vsaj v prvotno stanje, ko se uredi kadrovska problematika. Hostnik je obljubil, da se bodo trudili, da se uradne ure vrnejo v prvotno stanje, ne more pa obljubiti tudi izboljšanja. Po najbolj optimističnih napovedih naj bi krajevni urad spet posloval po nekdanjem delovnem času od maja dalje, je še dodal.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Urška Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Ana Jagodic Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Klara Mrak, Urška Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič

stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,50 EUR, petek 2,80 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Spominski park

Občina Bled je na blejskem pokopališču uredila prostor za raztros pepela posmrtnih ostankov, ki je ob robu umeščen že vrsto let, a ni bil primerno ograjen.

MAŠA LIKOSAR

Bled – Prostor za raztros je bil doslej le travnik, kjer so se po besedah blejskega župana Antona Mežana dogajali neprimerni posegi. »Obiskovalci so tik ob njem parkirali, se po njem sprehajali in celo spuščali pse, v zmoti, da gre le za običajen travnik,« je dejal župan. Ob koncu travnika sta bili sicer postavljeni dve veliki plošči, ki sta označevali prostor za raztros, manjkala je ograda in primerna ureditev. Pred kratkim so

zato zaposleni v Infrastrukturi Bled zasadili dva javorja, prostor so ogradili z živo mejo iz tise, na novo so položili travo, v središču pa naredili otok iz kamena. Prostor bo tudi osvetljen z manjšimi lučmi, dostop vanj pa je po novem omogočen le z ene strani. »Tako smo zagotovili spodobno mesto, lahko bi dejali spominski park za vse preminule, ki so tu raztrošeni. Strošek je bil minimalen, a učinek velik, saj so domačini z novo ureditvijo izredno zadovoljni,« je še dodal Mežan.

Zaposleni v Infrastrukturi Bled so v preteklih dneh zaključevali ureditev prostora za raztros pepela na blejskem pokopališču. / Foto: Maša Likosar

Častni občan posthumno Klemen Rodman

MAŠA LIKOSAR

Žirovnica – Žirovniški občinski svetniki so na oktobrski seji potrdili prejemnike letošnjih občinskih priznanj. V roku so prejeli en predlog za častnega občana, štiri predloge za plaketo Občine Žirovnica in en predlog za nagrado Občine Žirovnica. Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je predlagala, da se naziv častni občan za leto 2023 posthumno podeli oblikovalcu, avgusta letos preminulemu

Klemenu Rodmanu, ki je bil tudi dobitnik Plečnikove medalje. Plaketi Občine Žirovnica bosta prejeli Andrejka Čufer, ki se posveča slikarstvu, ilustraciji in grafičnemu oblikovanju, ter Nina Čuk za svojo bogato športno in akademsko kariero. Nagrado pa bodo tokrat podelili profesionalnemu igralcu odbojke Urbanu Tomanu. Priznanja bodo podelili ob občinskem prazniku, ki ga v Žirovnici praznujejo 3. decembra, na rojstni dan Franceta Prešerna.

Do grobov z električnim vozilom z voznikom

URŠKA PERNEL

Blejska Dobrava – V času praznikov bodo na pokopališču na Blejski Dobravi obiskovalcem ponudili možnost prevoza z električnim vozilom z voznikom, ki bo zlasti starejše in gibalno

ovirane vozil do grobov in nazaj. S to možnostjo bodo obiskovalce seznanjali reditelji, vozilo pa bo na voljo na označenem mestu pri poslovnih vozilih, in sicer v torek, 31. oktobra, med 8. in 14. uro ter v sredo, 1. novembra, med 8. in 16. uro.

Sodobno upravljanje soteske

S prepletom zelenega turizma in sodobnih digitalnih orodij je Turistično društvo Gorje zagotovilo do narave prijazno in spoštljivo obiskovanje soteske Vintgar. Pogovarjali smo se z Bojanom Travnom, direktorjem podjetja Soteska Vintgar, ki ga je društvo ustanovilo konec lanskega leta.

MAŠA LIKOSAR

Katere trajnostne in digitalne ukrepe ste letos uvedli?

Letos smo naredili veliko in ni hvala, če rečem, da postajamo referenčni primer oziroma vzor upravljanja naravne vrednote. Nadgradili smo sistem digitalizacije, ki smo jo uvajali že v preteklih letih. Postala je ključni del našega poslovanja. Ob tem smo se učili iz izkušenj, saj znanja o upravljanju naravne vrednote ni moč črpati iz knjig. Prvi korak je bil uvedba spletne prodaje vstopnic, pristopili smo k sistemu Papercast, ki obiskovalcem ponuja realne časovne informacije o voznih redih in omogoča enostavno navigacijo po turističnih destinacijah, na centralnem parkirišču pri podjetju Lip Bled smo med drugim namestili samostojni terminal za nakup spletnih vstopnic.

Velik poudarek dajete tudi trajnostni mobilnosti. Kako razbremenite promet v gorjanskih vaseh?

V prihodnjem letu bomo zaprli parkirišče v neposredni bližini soteske. Vzpostavili bomo tri oddaljena parkirišča, ki bodo za naše obiskovalce brezplačna: omenjeno centralno, drugo bo v središču Bleda, tretje na Blejski Dobravi. Od tam jih bomo do vstopne točke pripeljali z lastnimi električnimi avtobusi, v ta namen smo kupili dva. Glavnina turistov, ki obiščejo sotesko, je nastanjena na Bledu. Njih bomo spodbujali, da k nam pridejo s kolesom, zato bomo namestili tudi več kolesarskih postajališč, ki bodo del blejskega in jeseniškega sistema izposoje koles. Hkrati pa nas veseli, da se omejitev obiskovalcev, ki je bila določena z odredbo ministrstva za naravne vire in prostor, izkazuje v še večjem zadovoljstvu obiskovalcev.

Soteska Vintgar bo vrata za obiskovalce zaprla v nedeljo, 5. novembra. Ste zadovoljni s sezono?

S sezono smo zelo zadovoljni, skupno smo naštel približno tristo tisoč obiskovalcev, pri čemer se glavnina obiskovalcev zvrsti v juliju in avgustu. Ob tem pa ni ključno število, temveč dejstvo, da nam je s pomočjo digitalizacije in spletne prodaje vstopnic uspelo obisk razporediti čez cel dan. Brez organiziranega upravljanja namreč šestdeset odstotkov

Bojan Traven, direktor podjetja Soteska Vintgar / Foto: Tina Dokl

obiskovalcev pride med 10. in 12. uro, zato je bilo mnogi ljudi težko obvladovati. Po novem je vstop v sotesko razmejen na dvajset minut, pri čemer je za določen termin omejeno število vstopnic. Uvedli smo tudi dve vstopni točki, ena je namenjena izključno obiskovalcem s spletno vstopnico, druga obiskovalcem, ki pridejo naključno. Ti pa lahko v sotesko vstopijo v vmesnem času, če se v soteski sprosti število obiskovalcev. Pri tem vrodu lahko vstopijo tudi tisti, ki spletno vstopnico imajo, a niso prišli ob izbranim terminu. V prihodnje bomo oblikovali tudi mobilno aplikacijo, ki bo združevala vse storitve, ki jih nudimo. Na ta

od 3. do 5. novembra, bosta vstop v sotesko in parkiranje brezplačna.

Turistično društvo Gorje sotesko Vintgar upravlja že od leta 1946. Na čem temelji pravica društva?

Leta 1906 je bilo v Gorjah ustanovljeno tujsko prometno društvo, ki je upravljalo Vintgar. Po drugi svetovni vojni je bilo razpuščeno, tedanje ministrstvo za trgovino in gospodarstvo je ustanovilo Turistično društvo Slovenije (TDS), ki je imelo podružnice povsod po Sloveniji. Krajevni ljudski odbor Spodnje Gorje je pristopil k pripravam za obnovo Vintgarja, hkrati so ustanovili Turistično društvo

Vstop v sotesko Vintgar bo med 3. in 5. novembrom od 9. do 16. ure za vse obiskovalce brezplačen.

način bomo zagotovili popoln nadzor nad obiskovanjem. Letos smo začeli tudi izvajati testne vodene ogledne soteske. V prihodnjem letu bomo vzpostavili usposobljeno vodniško službo, v okviru katere bomo okrepili programe, ki bodo prilagojeni turistom. Zavedamo se namreč, da je 95 odstotkov naših obiskovalcev tujcev, ki pa o soteski ne vedo veliko. Ponudili bomo tudi zvočno napravo, ki bo predstavila znamenitosti naše naravne vrednote. Obnovili bomo še brunarico ob soteski, kjer bodo obiskovalci lahko v udobju počakali na svoj termin, hkrati pa jim ponudili še kulturno doživetje s promenadnimi koncerti gorjanske godbe in Kvinteta Vintgar. Ob koncu sezone,

Vintgar, na katero so leta 1946 na ustanovnem zboru z odlokom prenesli pravico upravljanja. Sedem let zatem se je TDS preimenoval v Turistično zvezo Slovenije, ob tem so se oblikovala samostojna turistična društva, TD Vintgar pa se je preimenoval v TD Gorje. Odlok vse do danes ni bil preklican, zato obstaja pravnoformalna podlaga, na kateri temelji pravica našega društva do upravljanja soteske. Da pa bi dobili še dodatno potrditev, smo spomladi zaprosili državo, da nam podeli koncesijo, kar omogoča zakon o Triglavskem narodnem parku. S koncesijsko pogodbo bi se razporeditev sredstev točno določila. Del bi prejel društvo, del država, del JZ TNP, del občine Gorje, Bled

in Jesenice. A do danes odgovora od države nismo prejeli, zato ministrstvo za naravne vire in prostor tožimo zaradi molka organa.

Društvu očitajo, da ne deluje transparentno, zlasti glede porabe denarja. Kako komentirate te očitke?

Resnici na ljubo, prihodki društva so veliki, a so v celoti transparentno porabljeni. Društvo namreč svoje delovanje, finančna poročila, načrte in podobno predstavi na letnem občnem zboru, kamor so povabljeni vsi člani. Obstaja tudi izvoljen nadzorni odbor, ki preveri vsak korak društva. Trenutno denimo preučuje investicijo društva v apartmaje na Fortuni. Smo nevladna organizacija v javnem interesu, ki je najboljši primer skupnostnega upravljanja premoženja. Bodimo tudi odkriti, da je denar od soteske privlačen državi, ki nam koncesije ne želi podeliti z argumentom, da mora biti obisk naravne vrednote brezplačen. Mi bi bili le skrbnik naravne vrednote, ki pa mu po skrbniški pogodbi ne pripada nič denarja, s čimer bi bila osiromašena tudi lokalna skupnost. V tem primeru bi bilo uradno upravljanje soteske dodeljeno JZ TNP. Zato me žalosti, da v Gorjah ni soglasja, temveč gorjanska občina bije boje s TD Gorje, namesto da bi združili moči in v polni meri izkoristili potencialne, ki jih kraj ponuja.

Velik del sredstev vrnete v sotesko in lokalno skupnost. Kaj vse postorite po sezoni?

Doslej smo vsako leto zagotovili vsaj tristo tisoč evrov za obnovo soteske. V prihodnjih letih bomo znesek podvojili. V Vintgarju so namreč prav tako vidne posledice podnebne spremembe, kamor postaja krhko in bolj krušljivo. Tudi reka Radovna naraste mnogo višje, kot je nekoč. Vsako leto očistimo in obnovimo zaščitne mreže. Na mestih, kjer mrež ni, izvajalci pregledajo praktično vsak kamenček posebej, da se v sezoni ne bi kaj zgrnilo na obiskovalce. Letos smo na skalo testno namestili tudi poseben sistem, ki spremlja vsak najmanjši premik. Delamo vse, da bo obisk za turiste res kar se da zanimiv, da ohranimo kakovost življenja prebivalcev gorjanskih vasi, da bodo vsi zadovoljni in da bomo hkrati sledili naši zavezi – spoštovanje, zaščita in ohranjanje ene najbolj obiskanih naravnih vrednot.

Neznosen smrad po zelnici

Krajani Trboj v občini Šenčur že dlje časa opozarjajo na neznosen smrad po zelnici, ki se širi zlasti v središču vasi, kjer poteka primarni kanal fekalne kanalizacije.

MAŠA LIKOSAR

Trboje – V Trbojah naj bi že več mesecev zaudarjalo po zelnici, kar vpliva na kakovost bivanja tamkajšnjih vaščanov. Zaradi neprijetnega vonja morajo ljudje po besedah predsednika Krajevne skupnosti Trboje - Žerjavka Domna Komurke zapirati okna svojih domov in se izogibati središču vasi, kjer je vonj najbolj izrazit. »V jesenskem času, ko se zelje obdeluje, se smrad še okrepi,« je poudaril. Ob tem domnevajo, da smrad izvira iz glavne voda fekalne kanalizacije, po katerem naj bi se stekala zelnica. Vaščani naj bi problem večkrat naslovili na Občino Šenčur, ki se je pred kratkim sestala s predstavnikoma Komunalne Kranj in pristojnim medobčinskim inšpektoratom.

Ustrezna čistilna naprava v Domžalah

Direktor Komunalne Kranj Matjaž Berčon je povedal, da tudi oni kot izvajalci javne službe upravljanja s kanalizacijskim omrežjem in čistilno napravo v Trbojah Občino Šenčur že dlje časa

opozarjajo na nedoslednosti pri priključevanju objektov, v katerih se izvaja predelava rastlinskih pridelkov. Na sestanku so preučili pravne podlage za ukrepanje proti morebitnim kršitvam. »Komunala namreč sama nima ustreznih pristojnosti, zato bo morala za

Zaradi smradu morajo ljudje po besedah predsednika Krajevne skupnosti Trboje - Žerjavka Domna Komurke zapirati okna svojih domov in se izogibati središču vasi, kjer je vonj najbolj izrazit.

morebitno ukrepanje poskrbeti občina skupaj z inšpekcijskimi službami,« je poudaril. Dodal je, da bo občina v najkrajšem možnem času sklicala sestanek s problematičnima povzročiteljema, Komunala Kranj pa bo pripravila usmeritve za nadaljnje ravnanje in odvoz problematičnih odpadnih voda na za to ustrezno čistilno napravo, ki je v Domžalah.

Dotok zelnice v javno kanalizacijo ni dovoljen

Občina Šenčur očitke, da so jo vaščani in upravljavec večkrat opozorili na

problem, zavrača. Kot je pojasnil Aleš Puhar iz občinske uprave, so pogovori med občino in dvema lastnikoma proizvodnih objektov zelja v južnem delu občine stekli šele po omenjenem sestanku. Pred tem naj bi se z njima pogovarjal le upravljavec. »Vključila se je tudi

inšpekcija. Oni so bili na terenu z lastnikoma,« je poudaril Puhar.

S povzročiteljema naj bi se sestali predvidoma 10. novembra, ko je sklican naslednji sestanek. »Občina ju je sicer že pozvala, da preprečita dotok zelnice v javno kanalizacijo, saj to ni dovoljeno,« je povedal Puhar. Spomnil je tudi na primer iz preteklosti, ko je bil poleg zelnice zaznan tudi izliv zelja. »V tem primeru je bil v inšpektorskem in policijskem postopku kršitelj ugotovljen. Plačal je škodo, ki jo je povzročil na

V čistilno napravo v Trbojah naj bi se stekala zelnica, ki vsebuje veliko soli, s čimer se povzroča trajna škoda v napravi. / Foto: Gorazd Kavčič

čistilni napravi v Trbojah,« je pojasnil.

Škoda v čistilni napravi in dodatni stroški

Poudaril je še, da zelnica vsebuje veliko soli. »Sol pa razjeda opremo v čistilni napravi in povzroča trajno škodo. Poleg tega je v

čas, ko se zelje obdeluje, torej od septembra do februarja, zaradi povečanega dotoka vode naprava preobremenjena, ob tem pa nastajajo dodatni stroški.« Kot je še dodal Puhar, povzročiteljema dotokov v javno kanalizacijo za zdaj ne bodo zaprli. »Ubrali smo pot pogovora,

predstavili jim bomo možnosti, lastnika bosta morala sprejeti določene ukrepe, zlasti ukrep prečiščevanja zelnice, kar je sicer zahtevno in finančno drago. Če ne bosta pripravljena na sodelovanje, druge rešitve, kot da jima dotok zapremo, žal ne bo,« je sklenil Puhar.

Pomembnost duševnega zdravja

V avli Mestne občine Kranj je potekala zaključna prireditev ob letošnjem svetovnem dnevu duševnega zdravja.

SAMO LESJAK

Kranj – Vsako leto 10. oktobra zaznamujemo svetovni dan duševnega zdravja z namenom ozaveščanja o pomembnosti skrbi za duševno počutje in o preventivnem delovanju. Več organizacij, ki delujejo na področju duševnega zdravja, je v oktobru pripravilo niz dogodkov po Gorenjskem pod skupnim sloganom Ejga, poskrbi zase. V Psihiatrični

bolnišnici Begunje, v podjetju CenterKontura Kranj, jeseňskem Zavodu Jelša ter kranjskem Šentu so pripravili dan odprtih vrat, v radovljiški knjižnici je potekala delavnica Družina in duševno zdravje, v Trzinu pogovor s psihologinjama na temo pomembnosti duševnega zdravja, o svojih osebnih izkušnjah pa sta na Jesenicah in v Škofji Loki spregovorila tudi znana ustvarjalca Jaka Tomc in Žan Papič.

Sklepno dejanje se je odvijalo v Kranju, najprej s pohodom po kanjonu reke Kokre, nato pa s prireditvijo v avli mestne občine. V uvodu je vse prisotne pozdravila podžupanja Mestne občine Kranj Manja Zorko, se zahvalila predstavnikom vse organizacij in poudarila stališče Svetovne zdravstvene organizacije, da je duševno zdravje osnovna človekova pravica – vsakdo ima pravico do najvišjega

dosegljivega standarda duševnega zdravja.

Predstojnica kranjske območne enote Nacionalnega inštituta za javno zdravje Alenka Hafner je dejala, da s tovrstnimi dogodki skušamo zmanjšati stopnjo stigme duševnih stisk in spodbuditi ljudi k iskanju pomoči, kadar jo potrebujejo. Ob tem je opozorila na nekatere dejavnike, ki negativno vplivajo na duševno zdravje, predvsem uživanje alkohola.

Informacije o pomembnosti duševnega zdravja so bile dostopne tudi na stojnicah. / Foto: Gorazd Kavčič

Pri tem je Gorenjska nad državnim povprečjem, kar je vsekakor skrb vzbujajoče, saj je posledično višja obremenjenost, več je depresije in samomorilnosti. Rešitev predstavlja odprtost ter pogovor z osebami, ki potrebujejo pomoč.

Direktorica Centra za socialno delo Gorenjska Urška Repar Justin je opozorila na družbeni porast revščine, nasilja in socialne izključenosti, tako da se vseskozi trudijo najti pot do dopolnitve mrež zdravstvenih in socialnovarstvenih storitev in programov – uspelo nam bo le z medsebojno pomočjo in solidarnostjo. Predsednik društva Novi paradoks Srečko Brumen je poudaril interdisciplinarni pristop k

reševanju problematike duševnega zdravja, Petra Anžin s kranjskega Šenta pa je opozorila na pomembnost tovrstnih dogodkov, ki bi se – ob sodelovanju vseh organizacij – morali odvijati bolj pogosto. S tem se je strinjal tudi Karl Destovnik, direktor podjetja CenterKontura Kranj, katerega poslanstvo je izobraževanje, usposabljanje in zaposlovanje invalidov, oseb s posebnimi potrebami in drugih oseb iz ranljivih skupin z namenom izboljšanja njihove zaposljivosti, kakovosti življenja uporabnikov, krepiteve njihove notranje moči, njihovega opolnomočenja in vključevanja v družbo ter spodbujanje enakih možnosti.

V Škofji Loki je o svojih osebnih izkušnjah v polni dvorani Sokolskega doma spregovoril priljubljeni Žan Papič.

/ Foto: arhiv dogodka

Direktorica Centra za socialno delo Gorenjska Urška Repar Justin je opozorila na pomen medsebojne pomoči in solidarnosti. / Foto: Gorazd Kavčič

Dražji komunalni prispevek

Zaradi zvišanih prispevnih stopenj bodo zavezanci v Kranju plačevali za enajst odstotkov višji komunalni prispevek.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski mestni svet je v sredo na oktobrski redni seji sprejel spremembe in dopolnitve odloka o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo. Te poleg uskladitve z določili novega zakona o urejanju prostora med drugim prinašajo tudi višje prispevne stopnje za zavezance in posledično dražji komunalni prispevek.

Prispevne stopnje so povečali za deset odstotkov, in sicer za cestno omrežje in javne površine z 80 na 90 odstotkov, za vodovodno omrežje s 60 na 70 odstotkov, medtem ko je bila prispevna stopnja za kanalizacijsko omrežje že do zdaj 100 odstotkov. Posledično se komunalni prispevek povečuje za skoraj enajst odstotkov. Kot so predstavili na primeru, se bo komunalni prispevek za obstoječo komunalno infrastrukturo za onestanovanjsko stavbo s površino gradbene parcele 600 kvadratnih metrov in bruto tlorisno površino 240 kvadratnih

metrov s 14.502 evra povečal na 16.047 evra.

Nova vodja Skupne službe urejanja prostora občin Gorenjske Nika Rovšek je pojasnila, da od oktobra 2020 indeksacija komunalnega prispevka v fazi odmere komunalnega prispevka po zakonu ni več mogoča, v tem času pa so gradbene cene za gradnjo komunalne opreme zrasle kar za 36 odstotkov. Usklajevanje višine komunalnega prispevka z rastjo stroškov gradnje je tako na podlagi veljavnih predpisov mogoča samo s spremembo občinskega odloka, s katero povišajo prispevne stopnje.

Upošteva veljavni zakon so z novelo odloka še skrajšali najdaljšo dobo obročnega odplačevanja komunalnega prispevka z dosedanjih 24 na dvanajst mesecev. Za to so se odločili, ker zakon, ki sicer dovoljuje obročno odplačevanje do 36 mesecev, predpisuje zaračunavanje obresti, če je doba obročnega odplačevanja daljša od enega leta. V skladu z zakonom so tudi povišali najmanjši znesek obroka s štiri-deset evrov na petdeset.

Ciprese nekatere občane tudi motijo

◀ 1. stran

Potem ko so lani na pokopališču postavili informativne table, vrtljiva vrata in urbano opremo, uredili poti in prostor v poslovnem objektu, izvedli zasaditev in izdelali grobno polje, so letos poleg poseka in zasaditve novih dreves uredili prostor

za raztros pepela, nameslili spominsko znamenje in uredili tlakovanje, izvedli zunanji zid na severnem delu pokopališča ...

V naslednjih letih med drugim načrtujejo obnovo nadstreška pri novih poslovnih vežicah, izdelavo fasade na poslovnem objektu in sanacijo zunanjega zidu.

V zameno za drevored sprehajalna pot

Mengeš – Eden od sklepov, ki so jih na oktobrski seji sprejeli mengeški občinski svetniki, je tudi ureditev nadomestne sprehajalne poti ob Pšati. Lastniki Ravbarjevega gradu – pred dvema letoma je objekt iz 16. stoletja kupilo podjetje poslovneža Marjana Batagelja – so namreč zainteresirani za drevored, ki je na jugozahodni strani gradu in je v lasti Občine Mengeš, zato so obudili rešitev, ki je bila predvidena že pred leti, v času predhodnega lastnika. Na izgradnjo poti, ki vključuje tudi brv čez Pšato, in menjavo zemljišč računajo naslednje leto.

Zaključek sezone izposoje koles

Radovljice – Občina Radovljica zaključuje letošnjo sezono izposoje koles Gorenjska.bike, izposoja pa bo spet možna spomladi prihodnje leto. Letos so zabeležili 971 izposoj. Največ jih je bilo na postaji Radovljica center pri knjižnici (293), sledita postaji Radovljica zahod na Gradnikovi cesti (273) in Lesce center pri železniški postaji (220 izposoj).

Evropski denar za kanjon

V Kranju bodo s pomočjo evropskih sredstev uredili infrastrukturo v kanjonu Kokre in vhode v rove pod mestom. Dela bodo začeli prihodnje poletje in jih bodo končali do jeseni 2025.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Mestna občina Kranj (MOK) je za načrtovano urejanje kanjona Kokre pridobila 350 tisoč evrov iz Načrta za okrevanje in odpornost. Vrednost celotnega projekta je sicer ocenjena na 789 tisoč evrov, občina pa bo zagotovila preostala sredstva. Kot so napovedali na MOK, bodo dela predvidoma začeli julija prihodnje leto in končali do jeseni 2025.

Na MOK so pojasnili, da je namen projekta Ureditev infrastrukture v kanjonu Kokre in območja vhodov v rove v Kranju optimizacija rabe degradiranega zelenega območja kanjona. Čeprav kanjon leži tik ob mestnem jedru in predstavlja naravno znamenitost, je obiskovalci ne morejo celovito izkusiti zaradi nedostopnosti in pomanjkljive infrastrukture. Nedostopen je zlasti del dolvodno od starega mestnega jedra na obeh bregovih Kokre. Poleg tega so med kanjonom in mestnim jedrom tudi podzemni rovi, ki so že zdaj dobro obiskana znamenitost, vendar pa njihov potencial javnega turističnega prostora še vedno ni optimalno izkoriščen.

V okviru projekta bodo tako uredili poti in dostope v kanjonu dolvodno na desnem bregu, povezave med kanjonom, rovi in mestnim

Čeprav kanjon leži tik ob mestnem jedru in predstavlja naravno znamenitost, je obiskovalci ne morejo celovito izkusiti zaradi nedostopnosti in pomanjkljive infrastrukture, pojasnjujejo na Mestni občini Kranj. / Foto: Gorazd Kavčič

jedrom ter območje pred vhodoma v rove s pripadajočimi objekti (ploščadi, vhoda v rove, večnamenski objekt in sanitarije). »S tem bo dostop do prodišča in biotskih značilnosti kanjona bistveno lažji, kar bo občutno povečalo izobraževalni potencial kanjona, obenem pa bo naravna dediščina povezana s kulturnim dogajanjem v rovih, prek sprehajalnega mostu pod mestom pa tudi dva dela Kranja. To bo lokalnemu prebivalstvu in obiskovalcem ponudilo celovito izkušnjo mestnega utripa, načrtovane projektne aktivnosti pa vključujejo

tudi sodobna digitalna orodja in rešitve, ki bodo zagotavljala visokokakovostno uporabniško izkušnjo in povečanje učinkovitosti poslovanja turističnih ponudnikov,« so sporočili z MOK.

Projekt bo prispeval k izboljšanju funkcionalnosti, varnosti in kakovosti javne turistične infrastrukture, obenem pa tudi k izboljšanju kakovosti bivanja domačega prebivalstva, še napovedujejo na MOK. Z ureditvijo infrastrukture v kanjonu želijo pritegniti tuje in domače turiste ter vplivati na višjo raven kakovosti njihovega doživetja in s tem doseči

višje cenovno pozicioniranje vseh turističnih ponudnikov, ki delujejo v destinaciji Kranj. »Pomembno je, da bo tovrstni turizem sprejemljiv za lokalno okolje in bo domače prebivalstvo vključeno v koristi od turizma, vse skupaj pa bo krepilo,« ob tem poudarjajo.

Na občini še poudarjajo, da bo projekt povezal tri vrste turističnih produktov mesta Kranj (kulturo, zgodovino in naravno znamenitost) v unikatno turistično ponudbo, prispeval pa bo tudi k trajnostnemu razvoju mesta, blaginji in kakovosti življenja njegovih prebivalcev.

PREJELI SMO

Odgovor PD Kranj

Dne 20. oktobra 2023 je g. Roman Masten v rubriki *Prejeli smo pod naslovom PD Kranj – žalostno objavil zapis o PD Kranj, ki je poln neresnic. Zato bralcem, ki imajo pravičico, izvedeti resnico o poslovanju in vodenju PD Kranj, podajamo naslednji odgovor na zapisano.*

PD Kranj ima res kot glavno dejavnost navedene planinske dejavnosti in tem posvečamo toliko pozornosti, kot je le mogoče. O uspehih PD Kranj in njegovih odsekov, ki jih požrtvovalno vodijo načelniki, si lahko vsak na podlagi konkretnih podatkov, objavljenih na spletni strani društva, ustvari svojo sliko. Ta pa je docela drugačna, kot jo brez dejstev in argumentiranja navaja g. Masten.

Odseki PD Kranj so pri upravljanju dejavnosti zelo uspešni, na nekaterih področjih med najuspešnejšimi. PD

Kranj je bil na nekaterih področjih gorskih dejavnosti tudi prvi v Sloveniji. Še zdaj edini omogoča gorsko dejavnost ljudem drugačnih zmožnosti v Odseku Nejca Zaplotnika. Ima in je imel tudi vrhunske športnike na področju alpinizma, športnega plezanja, vodništva in mladinskega vodništva. Razpolaga z dobro izurjenimi markacisti, vzdržuje sto kilometrov planinskih poti (tudi zahtevnih), zato niso vse urejene že naslednji dan po poškodovanju, kot bi si mogoče kdo želel. Tudi druga planinska društva jih nimajo.

PD Kranj bo še naprej skrbel za privlačno okolje, širjenje članstva ter razvoj dejavnosti po specialnostih, ki se odvijajo v njegovih odsekih. Ne glede na uspešno stanje bi bili lahki uspehi pri posameznih dejavnostih še večji. Tudi povpraševanje je marsikje veliko večje, kot so kapacitete, ker obstajata dve oviri – denar in kadri.

Denar in kadri so bili namesitvi za pospeševanje dejavnosti v preteklosti v preveliki meri

angažirani v planinskih postojankah. Pravilo, ki velja za večino planinskih društev, da kočje prinašajo denar za pokritje dejavnosti, žal ne velja za PD Kranj. Že dve generaciji uprave društva se soočata s tem, da kočje povzročajo stalne dolgove, zahtevajo nepredvidene intervencije, da sploh lahko obratujejo, ter tako najedajo substanco in potenciale, ki bi skladno s politiko društva morali biti namenjeni dejavnostim.

Pri tem smo mogoče imeli malo nesreče, saj je Planinsko društvo Kranj v prejšnjem obdobju končalo kočje, ki so zahtevne, izgubilo pa tiste, ki z majhnimi investicijami prinašajo velike dobičke. Tudi eno od teh, ki jih g. Masten postavlja za vzor. O njej teče pravda, saj je bila ta PD Kranj po našem prepričanju neupravičeno odvzeta. Poleg tega smo imeli tudi nekaj statistično neverjetne smole, saj so nam strele popolnoma uničile eno od treh koč, pri preostalih dveh pa žičniški napravi. Pomagal nam ni nihče. Z lastnimi dolgovi smo odpravi-

li vso škodo. Tudi društvu Kljuke, ki je ogorčeno nad tem, da Dom na Kališču pozimi ne bi obratoval, smo ponudili, da upravljajo kočjo brez plačevanja česarkoli PD Kranj, samo da obratuje, dokler ne najdemo oskrbnika. Kandidata ni bilo nobenega. Toliko o dvoličnosti članka. In glede ogromnih dobičkov: od maja do odpovedi sedanjega najemnika je kočja obratovala brez plačevanja najemnine PD Kranj. Prej je bila najemnina od 300 do 500 evrov na mesec, v času pandemije pa še nižja. Vse to so preverljivi podatki na podlagi računovodskih listin, ne natolcevanja.

Kranjsko kočjo na Ledinah PD Kranj res obnavlja, da jo bomo lahko spet odprli, saj po desetletjih ni bila več primerena za obratovanje. In to bomo tudi še naprej počeli, če bo treba. Primarno bomo še bolj skrbeli za dejavnosti PD Kranj, zaradi katerih društvo sploh obstaja.

PLANINSKO DRUŠTVO
KRANJ, PRIMOŽ ČERNILEC

Zaključuje se gradnja krožišča Lipica

V prazničnih dneh naj bi bil promet do pokopališča vendarle mogoč, saj je cesta v krožišču že prevozna, čeprav dela še niso zaključena.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Obnova Kidričeve ceste v Škofji Loki se je zaključila, prav tako pa naj bi bila kmalu normalno prevozna navezava na novozgrajeno krožišče Lipica na regionalni cesti Škofja Loka–Ljubljana.

Projekt je sicer star že več let, gradnja krožišča z navezavo med krožiščem in industrijsko cono ter izgradnjo kolesarskih povezav na tem območju pa se je začela konec letošnjega maja.

Direkcija RS za infrastrukturo je za izvajalca del izbrala podjetje Trgograd iz Litiye, ki naj bi projekt izvedlo za 1,5 milijona evrov, nekdanje krožišče pa te dni že dobiva podobo krožišča.

»Načrt je, da se gradnja krožišča do prvonovembrskih praznikov zaključí vsaj toliko, da bo promet normalno potekal v Lipici in da bo na tamkajšnjem parkirišču moč tudi parkirati.

Krožišče Lipica že dobiva končno podobo, za praznike pa se bo moč peljati do parkirišča pri pokopališču. / Foto: Vilma Stanovnik

Vsem bi namreč radi omogočili obisk našega največjega pokopališča,« je povedal župan Občine Škofja Loka

Tine Radinja in pojasnil, da je projekt tik pred dokončanjem, ki so ga sicer predvideli sredi novembra.

»Zelo v kratkem bo sledilo še asfaltiranje in zaključni sloj. To je odvisno predvsem od vremena,« je povedal župan Tine Radinja, ki je zadovoljen, da so dela kljub občasnim zastojem potekala po načrtih in brez pretirane slabe volje domačinov.

Dela so kljub občasnim zastojem potekala po načrtih in brez pretirane slabe volje domačinov, je dejal župan.

Potrdili novi rebalans proračuna

Škofjeloški svetniki so se v četrtek udeležili dveh sej: osme redne, na kateri so se med drugim strinjali z novim tehničnim pravilnikom za izvajanje javne službe Komunale Škofja Loka, in tretje izredne na temo poplavnih ukrepov.

KLARA MRAK

Škofja Loka – Večer dveh sej je bil ravno pred nočjo in jutrom, v katerih so bile napovedane močne padavine, tudi za Škofjeloško. Civilna zaščita je občanom v četrtek popoldne zagotovila nove protipoplavne vreče, vse službe so bile tudi v stalni pripravljenosti, če bi občino spet doletela hujša ujma, a na srečo jo je tokrat obšla. Sicer pa so svetniki na izredni seji obravnavali rebalans proračuna, v katerem so letos predvideli izdatna sredstva za intervencije in sanacije. »Upam, da bodo z njimi lahko do konca leta in še naprej tekoče potekala vsa dela na terenu, da se čim prej vzpostavi prejšnje stanje. Pomembno je tudi, da so svetnice in svetniki podprli odpis porabljenih viškov vode v avgustu za tista gospodinjstva, ki so bila poplavljeni,« je povedal župan. Z rebalansom so v proračunu umestili tudi avansirana

sredstva države v višini 7,9 milijona evrov in pričakovano povračilo intervencijskih stroškov v višini 2,6 milijona evrov.

Manjši črni zabojniki

Svetniki so na četrtkovi redni seji sprejeli tudi nov tehnični pravilnik za izvajanje javne službe Komunale Škofja Loka. Ta prinaša nove frekvence odvozov, manjše črne zabojnike za tiste, ki velikih ne potrebujejo, odvoz zelenega odreza, pobiranje papirja od vrat do vrat. »Kar nekaj stvari, ki so bile do zdaj pilotne, odslej pa bodo redno v pravilniku,« je poudaril župan Tine Radinja. Na oktobrski seji loškega občinskega sveta pa so potrdili tudi nove cene vrtnice, ki se bodo s 1. novembrom povišale za od pet do šest odstotkov. Cena se zvišuje zaradi višjih stroškov živil, dela, funkcionalnih stroškov objektov in funkcionalnih stroškov osnovne dejavnosti. »Približno dve tretjini

Uporabniki bodo lahko velike črne zabojnike zamenjali za manjše. / Foto: Klara Mrak

nosi proračun občine, eno tretjino pa nosimo starši,« je povedal župan Tine Radinja.

Cene vrtnice bodo tako višje od 1. novembra. Za prvo starostno obdobje bo cena 617,31 evra (višja za 29,90 evra), za drugo starostno

obdobje 455,03 evra (višja za 27,72 evra), za kombinirani oddelek in oddelek od tretjega do četrtega leta starosti 486,79 evra (višja za 25,38 evra) in za razvojni oddelek 1012,14 evra (višja za 57,09 evra).

Predstavili bodo Maistrove borce

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Muzejsko društvo Škofja Loka in Domo-ljubno društvo general Rudolf Maister Žiri pripravljata Blaznikov večer z naslovom Maistrovi borci občine Škofja Loka. Potekal bo ta petek, 3. novembra, ob 19. uri pa se bo začel v Sokolskem domu na Mestnem trgu v Škofji Loki.

Pred 105 leti, 23. novembra 1918, je general Rudolf Maister s svojo vojsko razorožil in razpusil nemško varnostno stražo in k Sloveniji priključil večji del slovenskega narodnostnega in govornega območja Štajerske in Koroške. Leta 2021 je Muzejsko društvo Škofja Loka skupaj z Domo-ljubnim društvom general Rudolf Maister Žiri na spominskem večeru pozvalo potomce, sorodnike in znanke nekdanjih borcev za

severno mejo, da prispevajo podatke o Maistrovih borcih z Loškega. Po dveh letih zbiranja informacij na terenu bodo na Blaznikovem večeru predstavili več kot šestdeset imen Maistrovih borcev z ozemlja današnje škofjeloške občine.

Zbrane bo pozdravila predsednica Zveze društev general Maister Lučka Lazarev Šerbec, projekt zbiranja podatkov in razstavo bo predstavil Anton Bogataj. Slavnostni govornik bo podžupan Občine Škofja Loka Robert Strah.

Večer bodo obogatili Vetrarska tamburaška skupina Bisernica iz Reteč in drugi nastopajoči. Prav tako bodo odprli razstavo, ki bo v Sokolskem domu na ogled od 3. novembra od 17. ure do 24. novembra. Odprta bo v času uradnih ur Občine Škofja Loka.

Korak v smeri obvoznice

ANA JAGODIC DOLŽAN

Komenda – Dars je podpisal pogodbo za projektiranje ceste Mengeš–Žeje–Vodice, s katero se obeta izboljšanje prometne infrastrukture in varnosti v občini Komen-da. Po mnenju župana Jurija Kerna je narejen korak, ki pritrjuje večletnim prizadevanjem in argumentom občanov za izgradnjo obvoznice. »Z začetkom izdelave projektne dokumentacije se bodo začeli temeljita analiza

obstoječega stanja, identifikacija ključnih izzivov in oblikovanje ustreznih rešitev, ki bodo zagotovile varnejše, bolj tekoče in okolju prijaznejše prometne pogoje,« je dodal. Zaključek projektiranja pristojni po županovih besedah pričakujejo do konca leta 2025. Kot je razvidno iz razpisa za izdelavo dokumentacije, je na navedenem odseku načrtovana novogradnja in izvedba vzdrževalnih del v skupni dolžini 5,4 kilometra.

Denar za bolniško posteljo

Škofja Loka – Minulo soboto se je v škofjeloški občini začela akcija Manj svečk za manj grobov. Ekološki namen akcije je ozaveščati občane o nesmotrnosti čezmerne uporabe svečk ob prvem novembru, saj po nekaj dneh sveče postanejo nekoristen odpadki, humanitarni namen akcije pa izhaja iz predpostavke, da če lahko del sredstev, namenjenih za nakup svečk, zberemo na enem mestu, lahko nekemu izboljšamo življenje. Vse do srede bodo tako na pokopališčih v Stari Loki, Lipici, Žabnici, Retečah in na Mestnem pokopališču med 9. in 17. uro (le v sredo do 12. ure) postavljene stojnice, v akciji pa bodo letos v Škofji Loki zbirali sredstva za nakup električne bolniške postelje. Karitas Škofja Loka ima namreč nekaj bolniških postelj, ki jih izposoja ljudem na območju občin Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Železnik in Žiri, ki okrevajo po poškodbi, bolezni ali pa posteljo potrebujejo zaradi starosti.

O kmečkih ženah na Beli

Zgornja Bela – V torek, 31. oktobra, ob 19. uri vabijo v Tomaževu kajžo na Zgornji Beli, kjer bo tokrat beseda tekla o kmečkih ženah ter o izboru kmetice leta, ki ga je nedavno gostilo Zagorje. Tekmovala je tudi ena od Preddvorčank. Kako se je odrezala in kako poteka takšen izbor, bodo povedale gostje: Marija Bergant, predsednica Društva kmečkih žena Kranj, Andreja Zorman, pred leti kandidatka za mlado kmetico leta, ter večno mlada kmetica Francka Rozman. Obljubljajo zanimiv večer, ki ga bosta popestrila tudi gostitelj Tomaž Rehberger in mladi harmonikar Luka.

Čarovnice na Starem gradu

Noč čarovnic je v Smlednik privabila množico obiskovalcev. V teh dneh veliko povpraševanje po bučah.

MAJA BERTONCELJ,
PETER KOŠENINA

Sp. Pirniče, Smlednik – Noč čarovnic praznujemo v noči z 31. oktobra na 1. november. Čarovnice pa so po različnih krajih strašile že pretekli dne, ko so potekale tudi različne prireditve.

Tudi čarovniška predstava

Množičen obisk je bil v soboto popoldan na Starem gradu nad Smlednikom, ki je že tako priljubljena izletniška točka. Potekala je druga Noč čarovnic. Starši in otroci so se v dveh urah in

pol lahko preizkusili v rezljanju buč, se okrepčali s flančati, pokovko in pečenim kostanjem ter uživali v čarovniški predstavi. Umetnici slikarki sta otrokom poslikali obraze z motivi, vezanimi na noč čarovnic.

»Zdi se mi, da je na našem območju premalo programa za otroke, zato sem se odločila otrokom ponuditi več dogajanja in zabave. Tako je nastala ideja za Noč čarovnic,« o odločitvi za organizacijo prireditve pravi Suzana Grabec. Kot lani so ji tudi letos na pomoč priskočili člani Turističnega društva Smlednik in tamkajšnji

gasilci. Najlepše buče in najlepše kostume so nagradili. Svinjske buče so posebej za ta namen spomladi posadili na kmetiji Pr' Jeraj v Smledniku. Gospodar Damjan Jeraj je dejal, da so jih letos obiskovalci kupili nekajkrat več kot lani, ko jih je pripravil dobrih sto. Na Stari grad so jih za to priložnost morali pripeljati kar z manjšim tovornjakom.

Pr' Jeraj imajo buče vključene v kolobar, poleg svinjskih pa gojijo tudi druge vrste užitnih in okrasnih buč. »Prilagajamo se podnebjju, ki jim ustreza. Mislim, da bodo buče v prihodnje zelo

zanimive, ker se spreminjajo prehranske navade – vsi govorimo o ogljikem odtisu, zato mislim, da se bodo dobro prijela,« je dodal Jeraj.

Noč čarovnic na Starem gradu je bila sprva namenjena le otrokom iz okoliških

Rezljanja buč so se lotili številni otroci. / Foto: Peter Košenina

Že lanska, prva Noč čarovnic na Starem gradu je bila dobro obiskana, letos pa je bilo obiskovalcev še več. / Foto: Peter Košenina

Po buče so se v Spodnje Pirniče pripeljali iz Višnje Gore. / Foto: Maja Bertoncely

vasi, a je že v prvi izvedbi privabila več sto ljudi. Letošnji obisk je bil še boljši, saj je bil prostor pod Starim gradom skoraj povsem poln.

Na izlet po buče

Po bučah je v teh dneh veliko povpraševanja. Prava atrakcija so na kmetiji Jakopič v Spodnjih Pirničah, kjer na posebej pripravljenem in

okrašenem prostoru ponujajo pestro izbiro okrasnih in jedilnih buč. Nekatere so tudi že poslikane. Njihov glas je tudi s pomočjo družbenih omrežij segel precej iz medvoške občine, o čemer smo se lahko prepričali tudi med našim obiskom. »Prihajamo iz Želve, bivalne enote Višnja Gora. Objavo smo zasledili na družbenem

omrežju Facebook in se odločili, da gremo pogledat, da bo vsak izbral svojo bučo in jo bomo potem v bivalni enoti izrezali, okrasili. Današnji izlet nam je bil všeč, nekaj posebnega,« je povedala Tjaša Zewell.

Po buče so sicer prihajale večinoma družine, tako da v teh dneh krasijo številne domove.

Strašljivo ustvarjalno: buče, maske in veselo druženje

V trziški občini sta petek in sobota minila v znamenju noči čarovnic. Gasilci PGD Tržič so v petek pripravili tekmovanje v izrezovanju buč Naj tržiška buča, dan zatem pa so za čarovniško vzdušje poskrbeli gasilci PGD Bistrica pri Tržiču, ki so pripravili tekmovanje ustvarjanja najbolj strašljivih mask.

NIKA TOPORIŠ

Tržič – Otroci, bil jih je približno petdeset, so se v gasilskem domu na Balosu pomerili v ustvarjalnosti in domišljiji, organizatorji pa so z ognjem, duhovi in čarovnicami poskrbeli za pravo vzdušje noči čarovnic. Kot

je pojasnila Julija Vogelnic, mentorica gasilske mladine PGD Tržič, je glavni namen predvsem zabava in druženje. »Gasilci jim pripravimo vse potrebno za ustvarjanje, punce smo se oblekle v svoja prava oblačila, čarovniške kostume, kuhamo čarobni napoj (čaj), pečemo

kostanj in se nasploh zabavamo. Hvaležni smo okoliškim kmetijam, ki so nam podarile buče, da lahko otroci uživajo in se ustvarjalno izražajo.«

Tudi prostore PGD Bistrica pri Tržiču so naslednji dan do zadnjega kotička zapolnili ustvarjanja željni najmlajši. Leon Hladnik iz PGD Bistrica pri Tržiču je pojasnil, da so dogodek organizirali, saj v preteklosti v društvu še niso pripravili noči čarovnic. »Pripravili smo noč čarovnic za otroke. S tekmovanjem v izdelovanju strašnih mask smo želeli prebuditi otroško domišljijo, na voljo so tudi buče za izrezovanje, pripravili smo pogostitev in upamo, da bomo na ta način pritegnili otroke, da se pridružejo društvu,« je dejal. Tudi bistriška noč čarovnic ni potekala brez peke kostanja,

Takole so se otroci preizkusili v izrezovanju in ustvarjanju. / Foto: Nika Toporiš

Zmagovalne maske so ustvarili Nataša Teran, Filip Ranko in Evita Švab. / Foto: Nika Toporiš

strašljivih kostumov, za posebno doživetje pa je poskrbela »mumija«, ki je strašila po gasilskem domu. Tako izrezovanje buč v Tržiču kot

tudi ustvarjanje mask pri bistriških gasilcih je bilo primarno namenjeno izražanju domišljije. Julija Vogelnic je poudarila, da kljub

temu da izbirajo najboljšo bučo Tržiča, so zmagovalci vsi, Leon Hladnik pa je dejal, da ni pomembno zmagati, temveč sodelovati.

Lanina fletna malinca

Lana Kokl prihaja iz Preddvora in je nedavno v Zagrebu zmagala na regijskem prvenstvu v pripravi kave. Z njo smo v kranjski kavarni Brioni – seveda ob skodelici kave – poklepetali o svetu kave, sedanjih in preteklih uspehih, jo povprašali, kdo je barista ...

ALENKA BRUN

Kranj – Simpatična 22-letna Lana Kokl je ravno diplomirala na višji strokovni šoli BIC Ljubljana, smer gostinstvo in turizem, na temo kave. »Spražila sem namreč svojo kavo, ki bo zdaj del ponudbe šolske kavarne Kult316. Gre za t. i. rwando oziroma ruandsko kavo. Z njo sem zmagala že v Celju,« razloži nasmejana zmagovalka zadnjega Barcaffè Barista Cupa, regijskega prvenstva v pripravi kave, ki ga je gostil Zagreb. V Celju pa je bilo marca letos slovensko državno prvenstvo v pripravi kave, kjer je ravno tako osvojila prvo mesto.

Zase sicer pravi, da vedno išče nove izzive in je včasih kot spužva, saj z veseljem srka nova znanja. Odločila se je, da bo kava središče njenega raziskovanja.

Posebne kave

Ljudje postajajo vse zahtevnejši, zanimajo jih drugačne, posebne kave, delimo z njo svoje opažanje. »V zadnjih letih lahko marsikje zasledimo manjše pražarne in kavarne s poudarkom na

Lana Kokl / Foto: Alenka Brun

pripravi t. i. speciality kave, kjer lahko uživamo v drugačnih in boljših kavah. Te so kakovostnejše in nam ponujajo širok izbor okusov. Kave v takih kavarnah so z različnimi načini fermentacije pražene na drugačni stopnji in pripravljene so lahko na več načinov.«

Pa latte art oziroma umetnost risanja na kavo, nas še zanima. »Menim, da je velika prednost, če na kavici dobiš še kaj narisano, nima pa nobenega vpliva

na okus kave,« se nasmehne Koklova.

Kdo je barista

Najbrž nekdo, ki zna rokovati s kavo, nas zanima. »Barista je profesionallec, ki vedno pripravi enako vrhunsko kavo. Njegovo delo je izključno kuhanje in priprava kavskih napitkov. Dobra barista poleg priprave vrhunskih napitkov odlikuje še poznavanje zgodovine sveta kave, različnih vrst in sort kave,

načinov pridelave in predelave, ima znanje sensorike, hkrati pa je seznanjen s tehnologijami predelave ter celotnim delovnim procesom v kavarnah,« pojasni.

Zmaga

V Celju je bilo šest tekmovalcev. V 15 minutah so morali pripraviti dva espreso napitka, dva vzorca latte art in lastno kreacijo oziroma brezalkoholni kavni koktajl s poudarkom na kavi. Za

Sama v lokalih največkrat naroči kavo z mlekom, ko se njene priprave loti sama, je pa to čisto nekaj drugega. »Najraje si pripravim 'speciality' kave,« pravi.

vsak napitek je Lana Kokl uporabila svojo kavo, pri mlečnem je naredila svojo kavno mešanico, lastno kreacijo pa poimenovala fletna malinca. Tu je vzela za osnovo kavo kenya, dodala je še malinov pire, pasto pistacije in mandljev napitek. Zaradi izbora sestavin je tako fletna malinca primerna tudi za

Barista je profesionallec, ki vedno pripravi enako vrhunsko kavo. / Foto:osebni arhiv

osebe z laktosno intoleranco, nam je še zaupala.

Preden se je prijavila na Barcaffè Barista Cup v Zagrebu, je imela kar nekaj spodbude svojih najbližjih, potem je izpolnila spletno prijavnico. Znašla se je med tremi izbranimi tekmovalci iz Slovenije, konkurenco pa so sestavljali še trije Hrvati in trije Srbi. Tokrat je morala v časovni okvir »spraviti« še enkrat toliko espressov kot v Celju, štiri kapučine v vzorci latte art in pa štiri lastne kreacije. Med njimi je bila tudi fletna malinca, za katero je sicer sestavine uporabila v drugačnih razmerjih in napitek ni bil več tople, temveč hladen, premešan le z žlico. Kava je bila drugačna, uporabila je

kavno mešanico Barcaffè Prestigio, recept je tudi zato morala prilagoditi. Prizna, da je šlo s časom zelo na teso, konkurenca je bila močna, vendar je vesela, da ji je zmaga le še potrdila, da kavo kot tako resnično razume.

Kakšno pa sama pije najraje, smo bili še radovedni. Iz odgovora razberemo, da v lokalih največkrat naroči kavo z mlekom, ko se njene priprave loti sama, je pa to čisto nekaj drugega. »Najraje si pripravim 'speciality' kave; in sicer filter kavo s francosko prešo oz. t. i. french press ali pa kar espreso z mokro fermentirano 'speciality' kavo. Obožujem sveže, sadne in kiselkaste kave,« zaključuje.

Film o sožitju človeka in narave

Med jesenskimi počitnicami bo na televiziji premierno predvajan izobraževalni naravoslovno-dokumentarni film VrH Julijcev, ki pripoveduje o sožitju človeka in narave v Triglavskem narodnem parku, obenem pa napoveduje stoto obletnico podpisa zakupne pogodbe za ustanovitev Alpskega varstvenega parka.

MAŠA LIKOSAR

Bled – Film VrH Julijcev je nastal v istoimenskem projektu, ki povezuje partnerje varstva narave, kmetijstva, gozdarstva, planinstva in turizma za ohranjanje narave Triglavskega narodnega parka. Skozi oči ljudi, ki v parku živijo, delajo ali ga obiskujejo, odstira različne vidike in odgovarja na vprašanje, kako lahko prispevamo k ohranjanju bogastva narave edinega narodnega parka v Sloveniji ter k sobivanju narave in človeka na tem območju. Podobam neokrnjene narave so v filmu ob bok postavljene tudi dejanske razmere, saj je prikazan eden ključnih izzivov parka – množično obiskovanje.

Sožitje človeka in narave je v Triglavskem narodnem parku dinamičen proces, ki zahteva dobro sodelovanje med različnimi strokovnjaki varstva narave, gozdarstva,

kmetijstva, upravljanja voda ter številnimi drugimi, so poudarili v Javnem zavodu Triglavski narodni park (JZ TNP). »Prostor, ki velja s svojo bogato raznolikostjo živalskega in rastlinskega sveta za enega najbolje ohranjenih delov Alp, je

prepleten tudi z vsakdanjim življenjem več kot dva tisoč domačinov v osmih občinah parka,« so dodali.

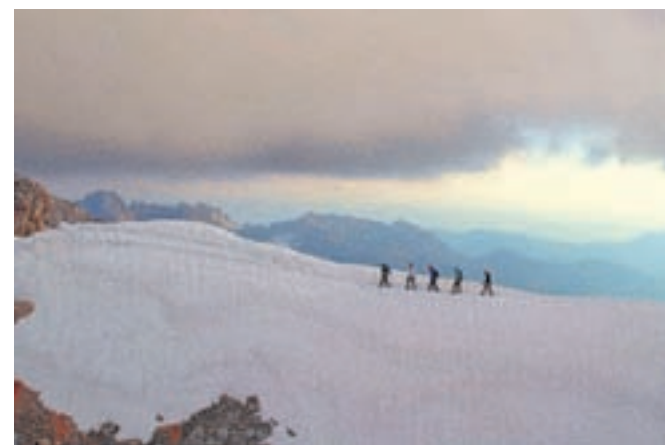
Napoved stote obletnice

Premiera filma je tudi napoved leta 2024, ko bomo v Sloveniji zaznamovali stoto

obletnico podpisa zakupne pogodbe za ustanovitev Alpskega varstvenega parka, predhodnika Triglavskega narodnega parka. Kot je v četrtek pred premiero filma pojasnil Andrej Arih, vodja projekta VrH Julijcev v JZ TNP, je dokumentarec delo

Na četrtkovi predpremiери za sodelavce, ustvarjalce filma in medije je direktor JZ TNP Tit Potočnik (na desni) podelil posebne zahvale partnerjem projekta. / Foto: Aleš Zdešar, JZ TNP

Film VrH Julijcev skozi oči ljudi, ki v Triglavskem narodnem parku živijo, delajo ali ga obiskujejo, predstavlja različne vidike ohranjanja bogastva narave edinega narodnega parka v Sloveniji. / Foto: fotografija iz filma

več partnerjev – JZ TNP, Zavoda za gozdove Slovenije, Planinske zveze Slovenije in Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije ter produkcijske hiše Art7Video.

»Skozi gibljive slike dobimo vpogled v vsakdan življenja ljudi in narave v Triglavskem narodnem parku v različnih letnih časih. Želim si, da bi gledalci skozi filmsko pripoved bolje razumeli vpliv človeka na raznolikost narave in se pri svojih korakih v parku bolj zavedali vpliva na pester živalski in rastlinski svet. Naše današnje navade in njihovo prilaganje za ohranjanje narave je tisto, kar se bo čez sto

let odražalo v bogastvu narave, ki bo naša zapuščina prihodnjim generacijam,« je prepričan Arih.

Prvič na ogled v torek

Izobraževalni naravoslovno-dokumentarni film VrH Julijcev bo televizijsko premiero doživel med jesenskimi šolskimi počitnicami. Film si boste lahko ogledali na prvem programu Televizije Slovenija v torek, 31. oktobra, ob 20.30. Kasneje bo na voljo za brezplačen ogled na zahtevo v digitalni knjižnici Multimedijskega centra RTVSLO.si in na kanalu Triglavskega narodnega parka na YouTubeu.

Življenjske zgodbe »živih knjig«

Na Jesenicah je potekala Mladinska živa knjižnica, na kateri je bilo za pogovor na voljo šestnajst »živih knjig«, to je različnih posameznikov, ki so v pogovorih ena na ena iskreno spregovorili o svojih življenjskih zgodbah.

URŠKA PETERNEL

Jesenice – »Odraščal sem v Predvoru, kjer sem hodil v osnovno šolo, nato sem postal dijak Gimnazije Kranj, kasneje pa sem doštudiral kemijo v Ljubljani. Delam kot programer v startupu Toshi, kjer razvijamo aplikacijo za spremljanje osebnih financ. V prostem času

se najraje družim s prijatelji in rekreativno treniram plavanje in gimnastiko. Svojo spolno usmerjenost sem najprej razkril prijatelju v gimnaziji, kmalu tudi materi in drugim prijateljem, bratu, očetu in drugim sorodnikom pa šele nekaj let kasneje. Tudi v službi vedo, da sem gej. Zaradi svoje spolne usmerjenosti

med bližnjimi nisem imel negativnih izkušenj, za kar sem zelo hvaležen.« To je zgodba Jureta, ene od »živih knjig«, ki jo je bilo mogoče »prebrati« v sklopu Mladinske žive knjižnice, ki je potekala na Jesenicah.

Kot je povedal organizator dogodka Anže Bertonec, je projekt Živa knjižnica začel v Kranju, tokratna je bila prva mladinska in prva na Jesenicah. Osebe, ki so pripravljene iskreno spregovoriti o svojih življenjskih zgodbah, je našel na različne načine, tudi s pomočjo društev. Nekatere »žive knjige« v projektu sodelujejo že dalj časa, saj je za marsikoga pogovor o težkih življenjskih preizkušnjah eden od načinov za okrevanje in jim pomaga na poti v prihodnost.

Poleg Juretove zgodbe so obiskovalci lahko slišali zgodbo o poti s 35 let starim kombijem v Iran, o depresiji v družini, o obsesivno-kompulzivni motnji, zgodbo

Pogovori v Živi knjižnici potekajo »ena na ena« in trajajo pol ure. / Foto: Nik Bertonec

osebe s tesnobo, osebe v primežu depresije, anksioznosti in samomorilnosti, ženske z izkušnjo družinskega nasilja, zgodbo bivšega odvisnika, mame hčera, ki sta storili samomor, osebe z izkušnjo anoreksije in bulimije, zgodbo 19-letnice, ki je šla sama po 3500 km dolgi Apalaški poti, alpinističnega inštruktorja, dekleta, ki je pri 16 letih premagala raka in se soočila s slepoto, turške prostovoljke, osebe, ki je kolesarila do Pekinga in nazaj, zgodbo Gorana Hrvačanina - Cringefluencerja ter zgodbo režiserja dokumentarnih filmov.

Med obiskovalci je bila tudi Zarja, ki si je najprej izposodila »živo knjigo« z izkušnjo odvisnosti od prepovedanih drog. Kot je povedala Zarja, jo sicer zanima jo prav vse zgodbe sodelujočih. »Je zanimiv občutek, ko te človek spusti blizu in ti iskreno spregovori o tem, skozi kakšne težke stvari je

šel v življenju. Mislim pa, da te tudi take življenjske izkušnje gradijo,« je dejala.

Zgodba režiserja

Tudi mi smo si izposodili »živo knjigo«, ki se je izkazala za imenitno »branje«. To je bil Miha Mohorič, filmski ustvarjalec in svetovni popotnik. Je večkrat nagrajeni režiser dokumentarnih filmov, ki je že od malega vedel, da si želi ustvarjati filme. Vrsto let je potoval po svetu, spoznaval zgodbe ljudi, obiskal je najbolj odročne, težko dostopne in nevarne kraje sveta. Toda ... »Biti filmar in od tega živeti ni služba, ki bi ti bila dana, ampak je dolga in trnova pot, polna odrekanih, vztrajnosti in predanosti,« je dejal Kranjskogorčan, ki z družino živi v Mojstrani. »Taka služba ti da veliko svobode, hkrati pa nimaš socialne varnosti, odvisen si od razpisov. Le če na njih uspeš, lahko preživiš ...«

Ob snemanju dokumentarnih filmov po svetu so ga najbolj zanimala zgodbe preslišanih ljudi, ljudi, ki se jim godijo krivice. A prav od njih se je tudi naučil, kaj je sreča: ta izvira iz druženja, zaupanja, človeških vrednot ... In še: ker ima rad humor, v še tako težki zgodbi skuša najti nekaj pozitivnega, je povedal ta filmski ustvarjalec, ki je med drugim štiri leta s kamero spremljal otroke, ki živijo na ulicah Katmanduja, s Tomom Križnarjem posnel film Trohnenje o gobavcih, pa film o romskih gasilcih Tekmovanje, za katerega je prejel nagrado vesna, ta čas pa snema film o slovenski identiteti na Kredarici.

Dogodek sta v okviru projekta Mladi@Jesenice organizirala Zavod Jdrce in Anže Bertonec v sodelovanju z Razvojno agencijo Zgornje Gorenjske in Občinsko knjižnico Jesenice ter ob finančni podpori Občine Jesenice.

Organizator Živih knjižnic Anže Bertonec / Foto: Nik Bertonec

V »živi knjižnici« si obiskovalci »izposodijo« sogovornike za pogovor. / Foto: Nik Bertonec

Šolarji ponudili drugačne svečke

IGOR KAVČIČ

Kranj – Pokopališča so običajno že v dneh pred 1. novembrom polna obiskovalcev, ki se pridejo pokloniti in obuditi spomin na pokojne svojce, prijatelje in znanca. Na grobove prinašajo cvetje, sveče, v mislih pa je spomin na tiste, ki jih ni več med nami. V zadnjih letih v skrbi za okolje ne manjka pobud po omejevanju prižiganja klasičnih sveč, za katerimi, potem ko dogorijo, ostaja le gora odpadne plastike.

Na osrednjem kranjskem pokopališču so se obiskovalci

v preteklih dneh ustavljali tudi ob mizici, polni nekoliko drugačnih sveč – kamenčkov, poslikanih s svečkami, plameni in cveticami. V obvestilu z naslovom Svečke lahko gorijo tudi na drugačen način so v Pogrebni službi Komunale Kranj pripisali: »Izdelke učencev OŠ Orehek in PŠ Mavčiče lahko vzamete brezplačno, da bi namesto plastične sveče na grob položil svečo, ki bo trajala dlje in je bolj prijazna okolju.«

Za pozitiven zgled velja pohvaliti učiteljice in učitelje omenjenih šol, ki tako na prikupen način otrokom

sporočajo, kako pomembna je skrb za okolje, hkrati pa s tem pri njih spodbujajo tudi likovno ustvarjalnost. Na kamenčke so tako najmlajši likovniki ustvarili tako enostavnejše slike svečk, naslikane zgolj z nekaj potezami, kot že bolj dodelane podobe večnih luči. Prav vsak od obiskovalcev, ki se je ustavljal ob mizici, je z odobravanjem vzel nekoliko drugačno svečko ali dve in jih odnesel na grob. Najbrž so bili kamenčki tokrat le dodatek k siceršnji svečki, morda pa si jih bodo naslednjik izdelali tudi sami.

Drugačne svečke na kranjskem pokopališču / Foto: Igor Kavčič

Vedno rečem, da plezam premalo

Svet športnega plezanja je rezerviran za junake, ki se z močjo in vztrajnostjo vzpenjajo po navpičnih stenah. V zgodovino slovenskega plezanja se je nedvomno vpisala tudi Natalija Gros Kunaver, ki je s svojimi dosežki postala tudi sinonim za vztrajnost, nadarjenost in trdo delo. Nedavno so jo gostili v Slovenskem planinskem muzeju.

NIKA TOPORIŠ

Mojstrana – Zgodba Natalije Gros Kunaver je več kot le zgodba o športnem uspehu; je zgodba o strasti, vztrajnosti in neskončnem trudu. Kombinacija vse tega jo je pripeljala do prestižnih naslovov in priznanj, ki so sanje vsakega športnika. Je trikratna mladinska svetovna prvakinja v težavnosti (1999, 2000 in 2002) in prvakinja v skupnem seštevku v kombinaciji svetovnega pokala (2007), evropska prvakinja v skupnem seštevku v kombinaciji in balvaniranju (2008) ter dvakratna zmagovalka prestižnega mednarodnega tekmovanja v Serre Chevalieru, vendar vseeno ostaja skromna. Na pot športnega plezanja je stopila pri šestih letih. »Taktat smo se ravno preselili v Škofjo Loko in moji starši so se odločili, da naju z bratom

vpeljejo v nek šport. Čisto po naključju so me vključili v tečaj športnega plezanja, trenirala pa sem tudi gimnastiko, za katero vedno pravim, da je odlična osnova uspehov trenirala tudi po desetkrat tedensko. »Na samem začetku seveda nisem imela toliko treningov, kasneje pa sem vsak dan naredila nekaj za svoj napredek.

»Sčasoma sem našla načine, kako se čim bolj umiriti in sprostiti. Večkrat sem poslušala glasbo, da sem 'odklopila' zunanji svet. Velikokrat pa sem uporabljala tudi avtogeni trening, vizualizacijo in različne tehnike sproščanja z dihanjem.«

va za vse otroke, ne glede na šport, ki ga kasneje izberejo. V plezanju sem se torej znašla čisto po naključju, moji starši niso bili plezalci,« je pojasnila.

Motivacija so bili uspehi sami

Vsako profesionalno športno udejstvovanje zahteva svoj davek. Kot je pojasnila nekdanja plezalka, je v času svojih največjih športnih

Včasih sem trenirala tudi po dvakrat dnevno, vsak trening pa je trajal povprečno tri ure.« Kljub napornemu tempu pa so jo naprej gnali uspehi, ki jih je dosegala. Kot je dejala, so želje vsakega športnika postati boljši, najboljši – in osvajati medalje ter naslove.

Ne glede na raven izkušenj in doseženih naslovov se vsak športnik pred tekmovanjem srečuje s stresom in

Natalija Gros Kunaver in avtorica razstave Po prstih v stene Saša Mesec / Foto: Tina Dokl

tremo. Tudi Natalija Gros Kunaver ni nobena izjema, vendar je ob tem poudarila, da je bila živčnost pred tekmo vedno odvisna od lastnih pričakovanj in tudi posamezne tekme. »Sčasoma sem našla načine, kako se čim bolj umiriti in sprostiti. Večkrat sem poslušala glasbo, da sem 'odklopila' zunanji svet. Velikokrat pa sem uporabljala tudi avtogeni trening, vizualizacijo in različne tehnike sproščanja z dihanjem.«

Prehranske vnose uravnovesi s tehniko

Področje, ki postaja vse pomembnejše, je zagotovo prehrana. Kako pa je bilo s tem pred leti, ko je evropska prvakinja v skupnem seštevku v kombinaciji in balvaniranju še tekmovala in

resno trenirala? »Ko sem sama tekmovala, je bila prehrana nekakšna tabu tema. Veliko tekmovalk je stradalo, bilo presutih. Vseeno pa sem hvaležna za trenerja, ki sem ga imela, saj je vedno poudarjal, da je zdravje na prvem mestu. Večkrat mi je dejal, naj raje pojem kakšen košček čokolade ali kruha več – in potem iščem te rezerve v sami tehniki,« je dejala in delila tudi nasvet za vse mlade športnike in njihove starše, da se ne bodo večno profesionalno ukvarjali s športom in naj pomislijo na življenje, ki je potem še pred njimi. Čeprav je bila nekdanj močno vpeta v svet športnega plezanja, danes, kot je povedala, pleza premalo. »Vedno rečem, da plezam premalo. Raje grem v hribe ali teč, saj se mi zdi,

da imam za plezanje premalo časa. Ko pa si ga vzamem, neizmerno uživam,« je pojasnila. Na muzejskem večeru, ki je potekal tudi v luči predstavitve kataloga ob izteku razstave o športnem plezanju Po prstih v stene, so si obiskovalci ogledali tudi dokumentarni film Magnezij in čokolada, v katerem Natalija nastopa kot glavna protagonistka. Zgodba v režiji Jureta Brecljnika gledalca popelje na pot vzponov in padcev profesionalne športne plezalke, na kateri

»Vedno rečem, da plezam premalo. Raje grem v hribe ali teč, saj se mi zdi, da imam za plezanje premalo časa. Ko pa si ga vzamem, neizmerno uživam.«

Natalija Gros Kunaver skuša postaviti nov osebni mejnik in preplezati smer Histetrija z visoko oceno 8C+, kar ji tudi uspe. »Ob ogledu filma se vedno zabavam, saj je prav smešno gledati sebe v mlajših letih in razmišljati o tem, kako sem se obremenjevala z določenimi stvarmi, ki so danes pravzaprav nepomembne. Ampak taktat se pač 'sekiraš',« je ob tem dejala nekdanja profesionalna športnica, ki je poleg omenjenega filma posnela tudi dokumentarec Nova dimenzija, prav tako v Brecljnikovi režiji, obenem pa je kot soavtorica pripomogla tudi k nastanku knjige Z glavo in s srcem do vrha avtorjev Martine Čufar ter Aleša Jensterleta.

Čeprav pravi, da pleza premalo, vseeno ni izgubila občutka za steno. / Foto: Tina Dokl

Prva šestica gre v Slovenske Konjice

V prenovljeni igri Loto, kjer glavni dobitek ni več sedmica, je »padla« prva šestica. Šest števil je pravilno izbral nekdo, ki je loterijski listič vplačal v Slovenskih Konjicah, glavni dobitek pa znaša dobrih 644 tisoč evrov.

URŠKA PETERNEL

Ljubljana – Potem ko je Loterija Slovenije prenovila igro Loto in je sedmico zamenjala šestica, je bil minulo sredo izžreban prvi glavni dobitnik. Šestice se je razveselil igralec lota, ki je listič vplačal v Slovenskih Konjicah, izžrebana šestica pa je vredna 644.197,60 evra.

Poleg šestice so udeleženci igre v zadnjem žrebanju Lota in Lota Plus zadeli kar 47.975

različnih dobitkov v skupni vrednosti 98.034 evrov.

V prenovljenem Lotu je odslej 44 števil, za glavni dobitnik Šestica pa je tre-

Občina, v kateri ima stalno prebivališče dobitnik prve šestice, bo z davkom prejela nekaj manj kot 97 tisoč evrov.

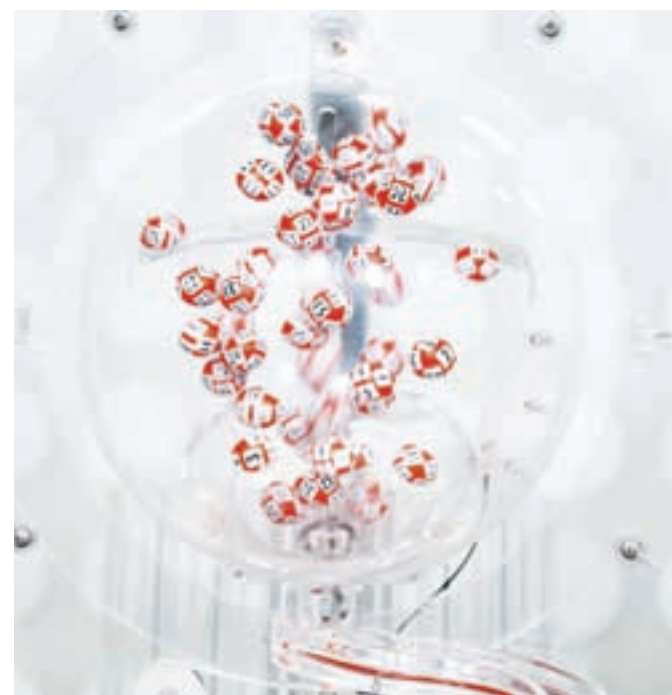
ba pravilno napovedati šest števil. S tem se je statistično povečala možnost za kateri koli dobitnik, tudi glavni.

Število vseh možnih kombinacij se je s 15,3 milijona znižalo na 7 milijonov, verjetnost zadetka katerega koli dobitka pa se je tako poveča-

la z 1 : 45 na 1 : 11. Zagotovljeni sklad za Šestico znaša 400.000 evrov, višina sklada pa ni več omejena navzgor,

so sporočili z Loterije Slovenije, kjer ugotavljajo, da so slovenski igralci prenovljeno igro dobro sprejeli in se nanjo množično odzvali.

Od leta 1962 do danes smo na območju Slovenije dobili že več kot 60 loto milijonarjev, dosedanja rekordna vrednost glavnega dobitka v višini 5 milijonov evrov pa je bila vplačana dvakrat: prvič 8. julija 2015 v Kopru, drugič pa 9. oktobra 2022 na spletnem mestu loterija.si.

Najvišji dobitnik v igri Loto je po novem šestica, verjetnost zadetka pa se je povečala. / Foto: arhiv Loterije Slovenije

Priznanje zbirki in vztrajanju v poeziji

Osrednji dogodek letošnjih Jenkovih dnevov je bila v petek zvečer v Mestni knjižnici Kranj podelitev Jenkove nagrade za najboljšo pesniško zbirko zadnjih dveh let. Prejel jo je Blaž Božič za pesniško zbirko Mleček, žbunje: grobovi v njem.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Jenkovo nagrado v Društvu slovenskih pisateljev podeljujejo 38 let – prvo je leta 1986 prejel Niko Grafenauer –, svečana podelitev pa že več kot desetletje poteka v Jenkovem Kranju, tako kot lani letos ponovno v dvorani Mestne knjižnice Kranj. V petek zvečer so se tako v knjižnici zbrali ljubitelji poezije, po nagovorih pomočnice direktorice knjižnice Jane Zeni Bešter, kranjskega župana Matjaža Rakovca in predsednika Društva slovenskih pisateljev Dušana Merca pa so ob povezovanju Tonija Cahunka in glasbenem programu kitarista Uroša Rakovca prisluhnili pesmim iz nominiranih zbirk.

Že pred dnevi je namreč žirija v sestavi Ivan Dobinik (predsednik), Franci Novak, Jana Putrle Srđić ter Magdalena Svetina Terčon v finalni izboru nominirala pet pesniških zbirk, in sicer: Blaž Božič: Mleček, žbunje: grobovi v njem (Center za slovensko književnost, 2022), Nina Dragičević: Ampak, kdo? (ŠKUC, 2023), Sergej Harlamov: Hypomnema ali Obnovimo osnove pisanja (Literarno društvo IA, 2022), Tibor Hrs Pandur: Psyops (Litera, 2022) in Gregor Podlogar: Atlas (LUD Šerpa, 2022). Medtem ko je Blaž Božič prebral dve pesni iz svoje zbirke, je po eno pesem iz drugih nominiranih zbirk recitala mlada kranjska pesnica Ana Hudobivnik.

Zgoščeno izpisana pesniška pokrajina

Sledila je podelitev nagrade letošnjemu lavreatu Blažu Božiču. O nagrajeni zbirki Mleček, žbunje: grobovi v njem je žirija v obrazložitvi zapisala: »Pesniška zbirka Blaža Božiča je osupljiv in preobrazujoč vstop v zgoščeno izpisane pesniške pokrajine, za katere se zdi, kot da ležijo med nekim zdaj in nekim nikdar več, kot da so že pozlatele v spominu, a so obenem še vedno tu.« In med drugim v nadaljevanju še: »A Božičev jezik izjemne, neklješke čustvene intenzivnosti, ki naravno prehaja od povzdignjenega k pogovornemu, ni jezik brezupa; le zapisuje, tipa drugam, onkraj občin mest, pričuje o tem, da je vsa ta

Dušan Merc (DSP), Rudi Zevnik (KD Simona Jenka – Šmonca) in nagrajenec Blaž Božič

zastarta, hipna svetloba, obdana z dotami smrti, vseeno neka svetloba, o kateri je treba govoriti z zemljskim glasom; svetloba, v kateri se dogajajo tihi obredi srečevanj z drugimi, svetloba, zaradi katere je moč zaznati blede žarenja manjših cvetov. In mogoče je največja zaveza prav v tem: biti priča, biti popisovalec z roba prostora in časa, dati ime tistemu, kar je izgubljeno, spregovoriti z osupljivo intenzivnostjo jezika, katerega pomeni ponikajo v globine srca, se vtopijo v telo, ostanejo tam za zmeraj in se vračajo kot dolgo pozabljene sanje.«

Ni stabilnosti za pisanje poezije

Kot je povzeto v naslovu tega zapisa, pesnik v nagradi vidi priznanje tako zbirki

kot prepoznavo vztrajanju v poeziji. Kot je povedal, mu je to pomembno v dvojnem smislu: »Na eni strani zato, ker je utemeljeno na poglobljenem branju, kar je po mojem mnenju ključnega pomena, kadar se spopadamo z literarnimi besedili in še zlasti s poezijo – najprej neobhodno na osebni ravni, na ravni bralske izkušnje, še toliko bolj pa, kadar poezija iz intimnega vstopi v javni prostor, kadar se torej o njej pogovarjamo, razpravljamo in jo vrednotimo. Na drugi strani pa vidim v odločitvi, da se ta zbirka ovenča z Jenkovo nagrado, tudi določeno pripoznanje vztrajanja v zavezanosti k poeziji, ki v današnjih časih in ekonomskih razmerah terja napor, ki ni niti približno samoumeven.«

Kot dodaja, se od poezije, v nasprotju s prepričanjem določenega dela javnosti, ne živi. »Pisati pesmi v današnjem času pomeni, da opravljaš neko drugo delo za preživetje, poezija pa je potisnjena v sfero tvojega prostega časa. Še posebno moja generacija se srečuje z različnimi prekarnimi oblikami dela, kar pomeni, da ni neke stabilnosti za ukvarjanje s poezijo, iz tega pa izhaja tudi pomanjkanje prostega časa, v katerega kontekstu ustvarjamo.«

Blaž Božič je pesnik mlajše generacije, kitarist skupine Nevem nevem, je klasični filolog in prevajalec. Nagrajena pesniška zbirka je že njegova četrta, njegove pesmi pa so bile prevedene v srbsčino, angleščino, nemščino, grščino in ukrajinščino.

Zaključna slovesnost Jenkovih dnevov ob pesnikovem spomeniku na Podreči / Foto: Primož Pičulin

Mesta na platnu svetlih občutij

V Galeriji Zveze kulturnih društev Kranj se na razstavi z naslovom Mesta na platnu z najnovejšimi likovnimi deli predstavlja avstrijski slikar Andreas Stepan.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Razstavo likovnih del ljubiteljskega slikarja Andreasa Stepana so v Galeriji Zveze kulturnih društev Kranj na Glavnem trgu ob vodnjaku simbolično odprli ob avstrijskem dnevu državnosti, 26. oktobra. Kot je v uvodnem nagovoru povedala predsednica omenjene zveze Mija Aleš, praznik naredi dogodek še toliko bolj poseben, saj hkrati poudarja tudi medkulturno sodelovanje in krepi dobre sosedske odnose med državama.

»Še posebno se veselim tovrstnega kulturnega sodelovanja med dvema državama, za kar je zaslužen tudi

Andreas Stepan pred sliko z motivom dunajske operne hiše / Foto: Igor Kavčič

Primož Kosmač iz Žirovnice, s katerim sva najprej stala poslovne vezi, kasneje pa sva postala tudi prijatelj. On me je namreč z mojimi deli usmeril v to galerijo,« je povedal Andreas Stepan, ki poklicno sicer deluje v grafični stroki, prihaja iz okolice Dunaja in se s slikarstvom ukvarja že trideset let.

»Na slike želim prenesti občutke, ki me prevevajo, kadar vidim lepe kraje, mesta in v njih prijazne ljudi,« o motivih svojih slik pove Andreas Stepan. Predstavlja se s slikami, ki jih je ustvaril v zadnjih dveh letih, osredotočal pa se je predvsem na motive iz različnih mest, ki jih je obiskal – zato je naslov Mesta na platnu – nekaj pa je tudi portretov. »Ključ pri prenašanju občutkov na platno pa so barve. Če so ti pozitivni, so barve svetle, če odražajo žalost, so barve temne,« poudarja slikar, ki nas tokrat

razveseljuje s svetlimi barvami in toni, pa naj bodo to motivi z njegovega nedavnega počitnikovanja na grškem Santoriniju, iz Vidma v sosednji Italiji ali pa ulic in kanalov Amsterdamu.

Ob tem, da ga navdihuje predvsem arhitektura, v zadnjem času v svoje slikarstvo uvaja nekatere spremembe. Kot je povedal, iz bolj realističnega, figurativnega sloga vse pogosteje prehaja v bolj ekspresivno slikanje, ki ga zaznamujejo močne barve. Slika tako z oljnimi kot akrilnimi barvami, blizu pa mu je tudi akvarel.

»Že v sami kompoziciji, ki morda deluje nekoliko abstraktno, želim pokazati svoje občutke. To je smer, v katero razvijam svoje slikarstvo,« je še dejal Andreas Stepan, ki je že naslikal motiv Bleda, nekaj zanimivih točk pa je našel tudi v Kranju. Razstava bo na ogled v mesecu novembru.

Državni prvak v triatlonu študira na Švedskem

Matevž Nunar iz Preddvora je pred kratkim postal slovenski članski državni prvak v triatlonu. To je bila sploh njegova prva zmaga v tem športu, s katerim se ukvarja zadnji dve leti. Prej je treniral nogomet. Po diplomi na Fakulteti za šport v Ljubljani magistrski študij nadaljuje na Švedskem.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Matevž Nunar je novi državni prvak v srednjem triatlonu. To je postal sredi oktobra z zmago na drugi izdaji polovičnega ironmana v Poreču. Slabo minuto manj kot štiri ure je potreboval za 1,9 kilometra plavanja, 90 kilometrov kolesarjenja in 21,1 kilometra teka.

Kako velik uspeh je to za vas?

To je bila sploh moja prva zmaga, poleg tega mi je prinesla naslov državnega prvaka, kar se sliši še toliko lepše. Tega uspeha se verjetno še ne zavedam prav dobro, saj se s triatlonom še ne ukvarjam dolgo. To je bil v bistvu pozitiven šok.

Kako ste videli samo tekmo?

Da lahko postanem državni prvak, sem začel razmišljati približno dva kilometra pred ciljem, ko sem od gledalcev slišal, da sem blizu, in dal vse od sebe. Veliko stvari se je moralo poklopiti, da sem sploh lahko prišel v Poreč, glede na to, da zdaj živim na Švedskem. Že sama pot je bila zelo naporna. Potoval sem več kot en dan, saj sem prišel z avtomobilom.

Katera disciplina vam gre najbolje?

Zagotovo tek. Glede na to, da sem prej 15 let igral nogomet, je to edina disciplina, ki sestavlja triatlon, s katero sem se občasno ukvarjal v prostem času. Plavam in kolesarim pa resneje šele zadnji dve leti.

Kako to, da ste se odločili za triatlon?

Že kot osnovnošolec sem bil kar dober v vzdržljivostnih športih. Vedno sem imel v glavi, da zapravljam

Matevž Nunar prihaja iz športne družine. Njegov oče Borut je direktor tekmovanj pri Mednarodni biatlonski zvezi, mama Jana pa učiteljica športa.

talent, ker se ne ukvarjam s kakšnim vzdržljivostnim športom. Morda sem se odločil prepozno, morda ne, to bo pokazal čas. Med epidemijo covid-19 sem nehal trenirati nogomet in postal

Matevž Nunar je v Poreču dosegel svojo prvo zmago v triatlonu, in to na tekmi, ki je štela za slovensko državno prvenstvo. / Foto: osebni arhiv

triatlonec. Na začetku sploh nisem imel v načrtu, da bi to preraslo v kaj resnejšega. S prijateljem Binetom Flajnikom sva se prijavila na tekmo, potem pa so bili rezultati vedno boljši, motivacija je zrasla, želje prav tako. Treninga sem se lotil resneje, imam pa seveda še rezervno. Triatlon je zanimiv šport.

Kako potekajo vaši treningi, imate trenerja?

Sem član Triatlonskega kluba Trisport Kamnik, treniram pa sam in sledim svojemu načrtu treninga. Glede na to, da prihajam s Fakultete za šport in da sem že vse življenje v športu, sem že pridobil nekaj znanja. To je tudi tema mojega magistrskega študija, tako da je dobro, da znanje iz teorije prenašam v prakso in različne stvari preizkusim najprej na sebi. Kombinacija študija in treninga je zahtevna, saj oboje vzame veliko časa. Zadnje tedne pred državnim prvenstvom sem treniral slabih dvajset ur na teden. Tukaj na Švedskem lažje usklajujem obveznosti, saj mi ni treba delati nič drugega, medtem ko je doma vedno še kaj zraven.

Šport vam je bil položen že v zibelko. Kako je potekala vaša športna pot?

Oče je direktor tekmovanj pri Mednarodni biatlonski zvezi, včasih je bil tekač na smučeh, mami je učiteljica športa na osnovni šoli in je bila precej perspektivna

rokometasica. Nekaj predizpolizacij za vzdržljivostni šport tako verjetno imam. Prav se mi zdi, da tega ne zavrzem. Kar 15 let sem treniral nogomet: najprej v Šenčurju, pri mladincih v Radomljah, ko sem šel na fakulteto, je motivacija padla in sem bolj zase igral v Savi v Kranju. Vedel sem, da je samo še vprašanje časa, kdaj bom zaključil z nogometom. Ko sem bil v osnovni šoli, sem igral tudi košarko in rokomet, samo da je bila zraven žoga. Starši so me skušali vključiti v vzdržljivostne športe, ker so slutili, da bi lahko imel te sposobnosti, a težko je otroku vzeti žogo, če jo ima tako zelo rad.

Odločili ste se za študij v tujini. Kako to?

V Sloveniji sem na Fakulteti za šport diplomiral iz kinziologije, pred tremi meseci pa sem prišel na Švedsko, kjer delam magistrerij iz fiziologije napora. Za študij v tujini sem se odločil, ker menim, da lahko na ta način bolje kot v Sloveniji nadgradim svoje znanje, poleg tega je to zame nova, velika izkušnja. Moral sem kar precej iz svoje cone udobja. Kdor me dobro pozna, ve, da sem bil daleč od tega, da bi kdaj razmišljal o tem. Do dneva, ko sem sedel v avto in se odpeljal na Švedsko, sploh nisem mogel verjeti, da je to res. Sedaj sem tukaj in sploh ni tako hudo, kot sem si predstavljal. (smeh) Živim v stanovanju v mestu Örebro,

približno dve uri vožnje zahodno od Stockholma. Ravno danes me je za en dan obiskal oče. Šolski sistem je tukaj precej drugačen. Na fakulteti imamo vzporedni sistem, kar pomeni, da imamo hkrati samo en predmet in teden ni tako zapolnjen s študijskimi obveznostmi, čeprav moramo tudi doma kar dosti raziskovati. Za šport je to dobro, saj imam časa za trening dovolj.

So pogoji za trening dobri?

Na kolesarski trening zdaj ne grem več ven, kolesarim na trenažerju. Za plavanje pa so pogoji boljši kot v Kranju. V bazenu so vedno na voljo 50-metrške proge, kar se tudi pozna pri moji pripravljenosti – in to je verjetno tudi eden od razlogov, zakaj sem v Poreču presenetljivo dobro plaval. Za tek je veliko urejenih poti, ki so osvetljene, saj je zdaj že hitro tema. Temperature pa so trenutno okrog ledišča.

Kakšni so vaši športni cilji?

Največje cilje imam za zdaj na razdalji, kot je bila v Poreču, torej na polovičnem ironmanu. Sestavljam načrt tekem za naslednje leto. Želim se udeležiti tudi takšnih, na katerih je konkurenca močna. Triatlon je sicer kar drag šport, tako da iščem tudi sponzorje. Po zaključku magistrerija, če bi se vse izšlo, bi morda poskusil tudi kot profesionallec. Nekaj časa za to še imam. Star sem 23 let.

Gašper Sluga po novi izziv v Šenčur

Dolgoletni trener košarkaric Triglava Gašper Sluga je prevzel mesto pomočnika trenerja košarkarjev iz Šenčurja.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Prva tekma 5. kola za košarkarice 1. SKL je bila minuli petek zvečer v dvorani na Planini v Kranju. Domača ekipa Triglava se je pomerila s košarkaricami Konjic in zmagala z rezultatom 62 : 47. Najboljša strelka tekme je bila doseženi mi 12 točkami Manca Vrečer (Triglav).

Bolj kot zmaga pa je po tekmi odmevalo slovo dolgoletnega trenerja kranjske ekipe Gašperja Potočnika, ki je v Triglavu pustil pomemben pečat.

»Pred menoj je nov izziv, saj sem se po 13 letih odločil, da treniranje žensk zamenjam za treniranje moških. Odhajam za pomočnika trenerja članske ekipe Miljana Pavkovića v Šenčur. Ekipo košarkaric Triglava bo prevzel dosedanji trener ekipe Konjic Robert Matevžič,«

Gašper Sluga je nov izziv našel v Šenčurju.

/ Foto: Gorazd Kavčič

je po petkovi tekmi povedal Gašper Sluga, ki bo v Šenčurju vodil tudi ekipo košarkarjev do 18 let.

Sicer so v soboto tekmo odigrale tudi košarkarice Domela, ki so s 65 : 47 premagale Ježico. Ekipa Domžal je s 55 : 104 izgubila s Cinkarno Celje.

Rokometasji začeli priprave na evropsko prvenstvo

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Včeraj se je v Ljubljani zbrala moška članska reprezentanca, ki jo čaka prvi ciklus priprav za januar-sko evropsko prvenstvo. Ekipa bo ta teden trenirala v slovenski prestolnici, ob koncu tedna pa nato v Črnomlju in Kočevju odigrala pripravljalske tekme s Srbijo. Prvi obračun bo na sporedu v soboto ob 18. uri v Črnomlju, drugi pa dan kasneje ob 14. uri v Kočevju.

Tekmi s srbsko izbrano vrsto bosta prva preizkusa pred novim velikim tekmovanjem, ki slovenske rokometasje čaka januarja prihodnje leto. Na evropskem prvenstvu v Nemčiji bodo uvodoma nastopali v skupini D. V Berlinu se bodo 11. januarja pomerili s Ferskimi otoki, z vmesnima dnevnoma premora pa bosta sledila še

obračuna s Poljsko in Norveško. Napredovanje v drugi del in štiri dodatne tekme v Hamburgu si bosta zagotovili najboljši ekipi skupine. Zaključni del tekmovanja bo 26. in 28. januarja gostil Köln.

Selektor Uroš Zorman tokrat ne bo mogel računati na Blaža Janca in Aleksa Vlaha, ki sta poškodovana. Namesto njih je tako na priprave vpoklical Petra Šiška. Poleg nje ga so na pripravah še krožni napadalci Blaž Blagotinšek, Kristjan Horžen in Stefan Žabić, vratarji Klemen Ferlin, Urban Lesjak in Miljan Vujović, krilni rokometasji Tilen Kodrin, Tadej Mazej, Staš Slatinek Jovičić, Gašper Marguč in Domen Novak ter zunanji igralci Borut Mačkovešek, Nik Henigman, Miha Zarabec, Dean Bombač, Rok Ovniček, Jure Dolenc, Nejc Cehte in Tadej Kljun.

Peto mesto Anke Pogačnik

Kranj – Judoistka Anka Pogačnik iz Kranja je na grand slamu v Abu Dabiju v kategoriji do sedemdeset kilogramov minuli teden osvojila odlično peto mesto. Pogačnikova je bila namreč po prostem prvem krogu prepričljiva v dvoboju s Kitajko Xiaoaqin Sun, nato je bila boljša tekmica v dvoboju s Britanko Kelly Petersen Pollard in še z olimpijsko podprvakinja Avstrijko Michaelo Polleres. V boju za bron jo je ugnala Nizozemka Hilde Jager.

PLANINSKI IZLET: VELIKI KORITNIK (2279 M N. M.)

Gora s tremi imeni

Gora nad Mokrinami, ki ima, tako kot večina od njih, tri imena: italijansko oz. furlansko Creta di Aip, nemško Trogkofel in slovensko Veliki Koritnik. Ferata Crete Rosse.

JELENA JUSTIN

Prelaz Mokrine pozimi ponudi uživaško smučarstvo, v preostalih letnih časih pa vrhovi, ki ga obkrožajo, postrežejo s čudovitimi in različno zahtevnimi planinskimi potmi. Kot sem obljubila zadnjič, bomo danes obiskali Veliki Koritnik, na katerem še nismo stali. Gora je najvišja na območju Mokrin in nobena pot, ki vodi na vrh, ni enostavna. Mi bomo naredili krožno pot. Povzpeli se bomo po ferati Crete Rosse in sestopili po zavarovani poti Uiberlacher Steig. Običajno izhodišče za Veliki Koritnik je sicer prelaz Lonice,

mi pa bomo začeli na Mokrinah. Zapeljemo se skozi Zgornjesavsko dolino do Rateč, od koder nadaljujemo skozi Trbiž do Tablje (Ponntebe). Zavijemo desno in se začnemo po ožji cesti vzpenjati na Mokrine (Nassfeld). Prečimo mejo med Italijo in Avstrijo ter v Avstriji takoj za mejnim prehodom zavijemo levo na makadamsko parkirišče. S parkirišča se po kolovozu povzpemo za oznakami Rosskofel in Trogkofel. Sledimo kolovozu in makadamski cesti, ki nas pripelje do umetnega jezera, namenjenega zasneževanju. Sledimo poti številka 403, ki poteka ob in čez

smučišče in nas pripelje na Monte Madrizze, 1918 m n. m. Z vrha, kjer se nam odpre čudovit razgled na Veliki Koritnik, strmo sestopimo do še enega umetnega jezera. Še vedno sledimo poti 403, ki se po čudoviti zeleni dolini začne vzpenjati na sedlo Sella di Aip oz. Rudnigsattel. Na sedlu zavijemo desno in se skoraj zloženo po grebenu povzpemo do mesta, kjer je vstop v ferato Crete Rosse. Gremo tudi mimo odcepa za pot Uiberlacher Steig, po kateri bomo sestopili. Do vstopa se celo malce spustimo. Pot najprej poteka po žlebu, a ocena ne preseže vrednosti A/B.

Veliki Koritnik v vsej svoji lepoti / Foto: Jelena Justin

Pot je ponekod izpostavljena. Kmalu sledi strm detajl z oceno B/C, bi sicer rekla, da bolj C, kjer je potrebna nekaj moči v rokah in se je treba potegniti. Še malo in dosežemo del, kjer nam pot zapira skala. Splezamo podnjo. Na tej skali je tudi vpisna knjiga. Čez strmo

stopnjo (kratka 1-) splezamo na travniško planoto, kjer je tudi izstopna tabla. Ferata je čudovita, a kratka. Uporaba pasu, samovarovalnega kompleta in čelade je obvezna. Do vrha nas loči še približno pol ure vzpona. Vide-ti je, kot da se vrh odmika. Razgledna gora, na kateri

stoji velik križ, nagradi s čudovitim razgledom na Karnijske Alpe, na Zahodne Julijske Alpe, na Visoke Ture.

Sestopili bomo po poti Uiberlacher Steig. Pot je sicer manj zavarovana in ni tretirana kot ferata, zahteva pa trden korak, saj je izpostavljena z veliko nevarnostjo zdrsa. Na poti so tudi tri jeklenice, ki sestop še malce popestrijo. Po tej poti sestopimo do grebenske poti, ki vodi na Rudnigsattel. Sestopimo po poti vzpona, do umetnega jezera, tam pa zavijemo levo in se povzpemo do Tressdorfer Hütte, 1869 m n. m., od koder se čez travnike in smučišča po poti 125 vrnemo do prvega umetnega jezera in nazaj do izhodišča na prelazu Mokrine.

Nadmorska višina: 2279 m
Višinska razlika: 1300 m
Trajanje: 8 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Detajl s ferate Crete Rosse / Foto: Jelena Justin

Detajl sestopa po poti Uiberlacher Steig / Foto: Jelena Justin

Marijan Gros na tekmovanjih v tujini

GLASOVA KOLESARJENJA

SLAVKO ZUPANC

Marijan Gros, član Športnega društva Gorenjski glas, je letos barve naše kolesarske sekcije zastopal na treh znanih kolesarskih tekmovanjih v tujini. V mesecu juniju je tekmoval na Koroškem kolesarskem maratonu Arbö v smučarskem središču Bad Kleinkirchheim. Celotna proga je dolga 106 kilometrov in premaga 2150 višinskih metrov. Start in cilj je v Bad Kleinkirchheimu (1070 m n. m.). Proga je speljana po znani cesti Nockalmstrasse. Na njej so trije vzponi. Prvi je dolg 12,2 kilometra in ima večino časa naklon od 11 do 12 odstotkov. Zaključil se na višini 2024 metrov. Naslednji klanec je dolg 6,3 kilometra z naklonom do 10 odstotkov, zadnji vzpon pa 8,2 kilometra z naklonom do 7 odstotkov. Zanimiv je način tekmovanja, saj se za končno

Marijan Gros na maratonu v Avstriji / Foto: Marijan Gros

uvrstitev upoštevajo samo časi vzponov. Marijan je za vse tri vzpone potreboval 1 uro, 55 minut in 45,9 sekunde, prevozil pa jih je s povprečno hitrostjo 13,8 kilometra na uro. V svoji kategoriji je bil šesti od 35 udeležencev, skupno pa je med moškimi udeleženci, ki jih je bilo 354, dosegel 106. mesto.

»Zame je bil letos najpomembnejši kolesarski maraton Der Kitzbüheler, ki je potekal konec avgusta, kjer sem tekmoval na KRM Klassik, (216 kilometrov, 4600 višinskih metrov). Po treh vzponih, Pass Thurn, Gerlos Pass, Kerschbaumer Sattel, in prevoženih dobrih dvesto kilometrih se začne

eden najzahtevnejših vzponov v Avstriji, na znameniti Kitzbüheler Horn. Cilj je približno dva kilometra pod vrhom pri gorski restavraciji Alpenhaus, kjer je dovolj prostora za ciljni prostor. Strmina je brutalna, ob dežju je bil vzpon še zahtevnejši. Klanec je dolg 6,67 kilometra s povprečnim naklonom 12,86 odstotka in višinsko razliko 872 metrov, najstrmejši del ima naklon 17,3 odstotka. Organizacija je bila, kot je običajno v Avstriji, zelo dobra, dovolj je bilo dobro založenih okrepčevalnic, veliko redarjev in policije. S cilja nazaj v Kitzbühel so nas peljali z gondolo. Brezplačna vožnja z gondolo je bila na voljo tudi spremljevalcem. Na spletni strani z rezultati je za vsakega udeleženca na voljo tudi zelo dobra analiza časov na posameznih odsekih. Za cilj sem si zadal, da dosežem čas manj kot 9 ur – in to mi je tudi uspelo. Z rezultatom

Marijan Gros na startu maratona v Istri / Foto: Tatjana Gros

8:46:23,9 in povprečno hitrostjo 24,77 kilometra na uro na celotni trasi sem zelo zadovoljen. Uvrstil sem se na osmo mesto med 36 udeleženci v moji kategoriji, med moškimi skupno pa sem bil 244. med 833 udeleženci,« je svoje vtise s kolesarskega maratona v Kitzbühelu opisal Marijan Gros.

Oktobra je Marijan Športno društvo Gorenjski glas zastopal tudi na maratonu Istria 300, in sicer na krajši 169 kilometrov dolgi trasi z 2436 višinskimi metri. Progo je prevozil v času 5:25:39 s povprečno hitrostjo 31 kilometrov na uro. Dosegel je odlično 66. mesto med 1052 moškimi udeleženci.

Poškodovane gozdne ceste

Avgustovsko neurje je na gozdnih cestah na širšem gorenjskem območju povzročilo za več kot šest milijonov evrov škode. Skoraj devetdeset kilometrov cest ni prevoznih, zaradi tega je onemogočeno gospodarjenje na površini več kot osem tisoč hektarjev gozdov.

CVETO ZAPLOTNIK

Kamnik, Kranj, Bled – Avgustovska povodenj je povzročila škodo na gozdnih cestah tudi na širšem gorenjskem območju, še zlasti v porečju Kamniške Bistrice in Sore.

Za sanacijo pričakujejo državni denar

Kot je dejal Miha Zabret, vodja kamniške krajevne enote zavoda za gozdove, je povodenj v občini Kamnik poškodovala 61 kilometrov gozdnih cest, v sosednji komendski občini pa en kilometer. Najhuje so poškodovane ceste v dolini potoka Grohat in v dolini Korosice. Nепrevoznih je dobrih deset kilometrov cest, gospodarjenje pa je zaradi tega onemogočeno na površini več kot tisoč hektarjev gozdov. Škodo ocenjujejo na nekaj manj kot 1,7 milijona evrov. Na cestah sta poškodovana zgornji in spodnji ustroj, poškodovani ali uničeni so propusti, mulde in mostovi, porušeni so oporni zidovi, na odkopnih brežinah so zemeljski usadi ... Sanacijo so v okviru rednega vzdrževanja in razpoložljivega denarja že začeli na manj poškodovanih cestah, kjer je z majhnimi ukrepi možno zagotoviti varno prevoznost z gozdarsko mehanizacijo. Za težje poškodovane ali uničene ceste bodo počakali na dodatni denar, ki ga pričakujejo na podlagi napovedanega zakona o obnovi in razvoju; nekateri lastniki pa so se kar sami lotili urejanja dostopa do svojih

gozdov. Lokalnih izvajalcev del za vzdrževanje in sanacijo gozdnih cest in vlak je malo, nekaterim so poplave tudi poškodovale ali uničile mehanizacijo, sicer pa so do nedavnega dajali prednost delom na javni infrastrukturi in javnih objektih. »Doslej smo na območju gozdov zabeležili tudi petnajst plazov, večjih od 0,4 hektarja, skupne ocenjene površine devet hektarjev,« je dejal Miha Zabret in dodal, da so velik problem manjši plazovi ter usadi na brežinah gozdnih prometnic in ob bregovih vodotokov, saj marsikje ogrožajo stabilnost in prevoznost gozdnih cest in vlak.

Najhuje v škofjeloški občini

Na kranjskem gozdnogospodarskem območju je povodenj poškodovala 287 kilometrov gozdnih cest, obilne padavine so v gozdovih sprožile tudi zemeljske plazove skupne ocenjene površine 25 hektarjev. Na cestah so najhujše posledice na območju občine Škofja Loka. Med poškodbami prevladujejo usadi cestišč ob vodotokih ter naplavine in plavje na voziščih, marsikje pa je voda odnesla ves zgornji ustroj ceste. Kot je dejal Franček Kolbl iz kranjske območne enote Zavoda za gozdove Slovenije, je neprevoznih 26 gozdnih cest oziroma njihovih odsekov skupne dolžine 50 kilometrov. Ocenjujejo, da je zaradi tega onemogočeno racionalno gospodarjenje z gozdom na površini 5681 hektarjev. Škodo so

Poškodovana gozdna cesta na območju Drage

/ Foto: arhiv ZGS – OE Bled

ocenili na nekaj manj kot 2,3 milijona evrov, od tega jo je skoraj polovica v škofjeloški občini. Še vedno potekajo interventna dela za zagotavljanje prevoznosti cest. Izvajajo se tudi nujna dela v okvi-

gozdovi. Močneje je poškodovanih približno 28 kilometrov cest, te ceste ne omogočajo vožnje z osebnimi vozili in s kamioni, zato je onemogočeno gospodarjenje z gozdovi na površini približ-

V zavodu za gozdove pričakujejo, da bo država zagotovila denar za sanacijo gozdnih cest na podlagi napovedanega zakona o obnovi in razvoju, za sanacijo vlak pa v okviru strateškega načrta skupne kmetijske politike za obdobje 2023–2027.

ru rednega vzdrževanja, za katera zagotavljajo denar lastniki gozdov, občine in država. Sanacijo bodo začeli, ko bo država z napovedanim zakonom o obnovi in razvoju zagotovila denar. Trajala bo več let; kdaj pa bo končana, bo odvisno od razpoložljivega denarja. Za sanacijo poškodb na gozdnih cestah ni dovolj izvajalcev, zaradi ujm se tudi podaljšujejo roki za redno vzdrževanje.

Osemindvajset kilometrov cest neprevoznih

Na blejskem gozdnogospodarskem območju je neurje poškodovalo približno 330 kilometrov gozdnih cest. Kot navaja Klemen Zalokar iz blejske območne enote zavoda za gozdove, je poškodovanost cest različna. Na 215 kilometrih cest prevladujejo površinske poškodbe, te ceste so normalno prevozne s kamioni in omogočajo normalno gospodarjenje z gozdovi. Varne vožnje s kamioni ne omogoča 85 kilometrov cest, zaradi tega je oteženo tudi gospodarjenje z

no dva tisoč hektarjev. Po oceni zavoda za gozdove je v julijskih in avgustovskih neurjih nastalo za nekaj manj kot 2,3 milijona evrov škode, največ v predelu Karavank – v občini Kranjska Gora za 462 tisoč evrov, v žirovniški občini za 589 tisoč in v radovljiški za 592 tisoč evrov. Voda je marsikje odnesla zgornji ustroj ceste, zamašeni, poškodovani ali uničeni so objekti za odvajanje voda, poškodovane so nosilne konstrukcije mostov in opornih zidov ... Močno so poškodovani deli gozdnih cest, ki potekajo preko hudourniških strug ali v območju hudourniških vodotokov (Zelenica, Železnica, Krnica, Poljska planina, Rčitno, Krpin). »Sanacija bo dolgotrajna,« ocenjuje Klemen Zalokar. Na nekaterih cestah se je s prerazporeditvijo denarja za redno vzdrževanje ali z namenskimi sredstvi občin že začela, sicer pa za to pričakujejo sredstva na podlagi zakona o obnovi in razvoju. Poškodbe so tudi na gozdnih vlakih.

Volkovi se bojijo ljudi

... odgovarjajo na ministrstvu za naravne vire in prostor Občini Gorje, kjer se bojijo, da bi volkovi napadli tudi ljudi.

CVETO ZAPLOTNIK

Zgornje Gorje – Ko so volkovi napadli drobnico blizu središča Zgornjih Gorij, več napadov pa je bilo na območju občine ali v njeni bližini že prej, je občina zaprosila ministrstvo za naravne vire in prostor za navodila, kako naj ukrepa, da bo občanom zagotovila varnost. Občani so namreč prestrašeni, saj se bojijo, da bi volkovi napadli tudi njih.

Z ministrstva so pred kratkim odgovorili, da volkovi v Evropi večinoma živijo v kulturni krajini, katere del so tudi ceste in naselja, zato je neizogibno, da se ponoči približajo naselju ali ga prečkajo, da iščejo hrano v bližini vasi, se občasno tudi podnevi približajo hišam na vidni razdalji in se pri tem lahko srečajo tudi z ljudmi. Ljudi se izogibajo, saj jim predstavljajo grožnjo, z izjemno razvitimi čutili jih hitro zaznajo in se jim izognejo, še preden jih opazijo. Bližnja srečanja

z volkom so zato zelo redka. Še najpogosteje jih srečajo lovci, gozdarji in ljudje, ki se veliko gibljejo v gozdu. Veliko pogosteje kot na volkove pa naletijo na znake prisotnosti volkov, kot so stopinje v blatu in snegu, značilni iztrebki ali ostanki njihovega plena.

Približevanje volkov naseljem, v katerih se pasejo rejne živali, je po mnenju ministrstva mogoče preprečiti z učinkovitim varovanjem živali. Za varovanje so primerne obodne električne ograje, pri tem pa še ne pomeni, da niso učinkovite, če volku izjemoma uspe priti na pašnik, ki je ograjen s takšno ograjo. »Odkar obstajajo verodostojni podatki, v Sloveniji ne poznamo primera, da bi volk kjerkoli in kadarkoli napadel človeka,« poudarjajo na ministrstvu in dodajajo, da se volk ljudi izogiba, v primeru, da pride do srečanja z njim, pa je treba ostati miren, opozoriti na svojo prisotnost in se umakniti.

Posojila za majhne kmetije in mlade kmete

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Slovenski regionalni razvojni sklad je sredi oktobra objavil javni razpis za mikroposojila v kmetijstvu. Po tem razpisu bodo majhne kmetije in mladi kmetje lahko najeli od 5 do 25 tisoč evrov brezobrestnega posojila z dobo vračanja od enega leta do pet let, z največ 12-mesečnim moratorijem na odplačilo glavnice ter brez stroškov dodelitve, sklepanja, vodenja ter predčasnega vračila

posojila. Vlagatelji bodo posojila lahko porabili za nakup, gradnjo ali posodobitev kmetijskih objektov, za nakup in urejanje kmetijskih zemljišč, za nakup novih in rabljenih delovnih strojev in opreme, za vlaganja v osnovno čredo, v večletne oziroma trajne nasade, v programsko opremo in še za nekatere druge namene. Vlogo morajo oddati po elektronski poti v obdobju od 30. oktobra letos do 17. maja prihodnje leto oziroma do porabe denarja.

Dražbe letos ni bilo

CVETO ZAPLOTNIK

Spodnje Jezerko – V okviru Društva rejcev ovc jezersko-solčavske pasme deluje na Kovkovi ekološki kmetiji na Spodnjem Jezerskem alternativna testna postaja. V njej vzrejajo plemenske ovne po posebnem, od državnih ustanov odobrenem in nadzorovanem rejškem programu, pri tem pa dajejo poudarek planinski paši. Testno obdobje, ki se začne maja in konča ob koncu avgusta, vsako leto zaključijo z dražbo plemenskih ovnov. Letošnja, sicer

že dvaindvajseta po vrsti, bi morala biti v nedeljo, 15. oktobra, a so jo v društvu zaradi napovedanega slabega vremena odpovedali, tako da je prodaja potekala neposredno iz hleva. Letos je bilo v test vključenih 36 ovnov, republiška komisija za odbiro ovnov pa je na podlagi različnih meril izbrala 14 primernih za nadaljnji pripust. Po oceni komisije noben oven ni izpolnjeval meril za uvrstitev v 1A razred, dva ovna so uvrstili v 1B razred, štiri v 2A, šest v 2B in dva v 3A. Od razreda je bila odvisna tudi izklicna cena.

Stanje po avgustovski povodnji na eni od gozdnih cest na kranjskem gozdnogospodarskem območju / Foto: arhiv ZGS – OE Kranj

Reke znova prestopile bregove

◀ 1. stran

Za občino Železniki, kjer ob avgustovski vodni ujmi niso imeli večjih težav, so bile poplave minuli petek največje v tem letu. V Selški dolini je na več mestih prestopila bregove Selška Sora. Kot je pojasnil poveljnik Civilne zaščite Občine Železniki Aleksander Hajdinjak, je bilo najhuje v Selcih, kjer je voda obkrožila tudi objekta podjetij Lotrič Meroslovje in Alpmetal. »Na tem območju je narejeno razlivno območje, zato objektov voda ni zalila. So pa vseeno zaposlene preventivno evakuirali s pomočjo tovornjaka,« je dejal Hajdinjak. Zaradi nevarnih razmer na cestah so

preventivno dlje časa v šoli v Železnikih zadržali tudi otroke.

Poplavilo je več cest in mostov, cesti v naselju Ravne in Torke je zasul zemeljski plaz. Zaprte so bile ceste proti Zalemu Logu pod Sušo, proti Smolevi, pa tudi v Soteski proti Škofji Loki. »Večina lokalnih cest je bila že isti dan prevozna, v soboto smo sanirali še plazova in tako omogočili dostop do Raven in Torke,« je povedal Hajdinjak.

Zalutih je bilo tudi nekaj zasebnih objektov, a kot je dejal Hajdinjak, obsežnejšega dela s prečrpavanjem vode niso imeli. »Občani so namreč na tovrstne nevarnosti pripravljeni, zato so

povečini sami poskrbeli za svoje nepremičnine,« je dodal.

Na pomoč k sosedom

Tudi na območju Bohinja avgusta hujše škode ni bilo, tokrat pa so imeli gasilci delo tako zaradi močnega vetra kot tudi hudih nalivov. Po besedah poveljnika Prostovoljnega gasilskega društva Bohinjska Bistrica Silva Režka je v Zgornji Bohinjski dolini veter odkril strehe na več objektih, pri čemer so posredovali gasilci PGD Srednja vas. »Napovedi so se dopoldne deloma uresničile, zajelo nas je neurje. V Bohinjski Bistrici sta meteorna voda in podtalnica udarili v zdravstveni dom, lekarno in Bohinjsko hišo,« je opisal razmere.

Potok pod Koblo in Nemškim Rovtom je prestopil bregove in zalil nekaj objektov. »Glavnina aktivnosti je bila usmerjena v nameščanje protipoplavnih vreč in črpanje vode iz kleti in garaž. Na enem mestu smo s protipoplavnimi vrečami preusmerili tok potoka in na ta način rešili nekaj objektov pred zalitjem,« je dejal Režek.

Ko so zaključili intervencije na svojem območju, so na zaprosilo Občine Tolmin odšli na pomoč v Podbrdo,

Iz 47 objektov v dolini Bistričice so v telovadnico OŠ Stranje evakuirali 114 oseb. / Foto: PGD Kamnik

ki je bilo odrezano od sveta. »Ekipa enajstih gasilcev iz PGD Bohinjska Bistrica se je čez Soriško planino uspešno prebila do Podbrda, kasneje so se še peš odpravili proti Hudajužni, saj je bil dostop z vozili zaradi odtrgane ceste nemogoč. Pomoč smo nudili tudi v soboto, ko se je ekipa tja odpravila s cisterno,« je še povedal Režek.

Evakuiranih 114 oseb

V petek opoldne so v občini Kamnik zaznali znake potencialnih premikov zemljine pod planino Osredok in v smeri proti t. i. Blatom. Odrejena je bila evakuacija

47 potencialno ogroženih objektov v dolini Bistričice, ki so jo izvedli gasilci ob pomoči policije. »V telovadnici OŠ Stranje je bilo evakuiranih 114 oseb, sočasno pa so se urejale tudičasne nastanitve v primeru potrebe po daljši evakuaciji,« so sporočili z Občine Kamnik.

Štab Civilne zaščite je od nadzornikov terena prejel ustrezne informacije ter fotografski material za oceno stanja. »Podrobnejša analiza na nenevarno dogajanje,« so navedli na Občini Kamnik. Območje plazu so si ogledali tudi s pomočjo policijskega

helikopterja. »Pregled iz zraka je potrdil oceno terenskega ogleda, zato so predstavniki štaba Civilne zaščite Občine Kamnik vse evakuirane osebe ob 17. uri v telovadnici OŠ Stranje obvestili, da se lahko varno vrnejo na svoje domove,« so dodali. Po petkovem neurju je Občina Kamnik poskrbela tudi za pretočnost rek ter izvedla nujne preventivne ukrepe za zaščito objektov in infrastrukture. V intervenciji je sodelovalo več kot 178 gasilcev prostovoljnih gasilskih enot Gasilske zveze Kamnik in pogodbeni podjetja ter gradbeni mehanizacija.

Za občino Železniki so bile poplave minuli petek največje v tem letu. / Foto: viri: Facebook, Marko Gasser – župan Občine Železniki

Prepoved prometa za tovorna vozila

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Med prazniki velja Odredba o omejitvi prometa na cestah v Republiki Sloveniji, zato bo v torek, 31. oktobra, in v sredo, 1. novembra, med 8. in 21. uro veljala prepoved prometa za tovorna vozila in skupino vozil, katerih največja dovoljena masa presega 7.500 kilogramov, traktorje, motokultivatorje, delovne stroje in vprežna vozila na cestah,

kot jih določa 4. člen odredbe.

V torek, 31. oktobra, je skladno z drugo točko 2. alineje 6. odstavka Odredbe o omejitvi prometa na cestah v Republiki Sloveniji izjemoma dovoljen promet tovornih vozil in skupin vozil, katerih največja dovoljena masa presega 7.500 kilogramov, če se prevozi opravljajo zaradi pretovornih operacij in potekajo v Lukeo Koper in iz nje.

Neznani storilec izmaknil skuter

Kranj – Kranjski policisti so bili v četrtek nekaj pred 19. uro obveščeni o tatvini svetlo sivega skuterja znamke Peugeot (tip Kisbee 50/25) z registrsko številko KR 0F-F6. »Neznani storilec je tatvino izvršil med 17. uro in 18.30 na Kidričevi cesti v Kranju,« so pojasnili na Policijski upravi Kranj. Policisti o dejanju zbirajo obvestila in bodo obveščali pristojno državno tožilstvo.

Voznik z delovnim strojem zdrnil proti potoku

Spodnje Duplje – V Spodnjih Dupljah v občini Naklo je po navedbah Uprave RS za zaščito in reševanje voznik z delovnim strojem zdrnil proti potoku. »Gasilci Gasilsko reševalne službe Kranj so delovni stroj s pomočjo vitla potegnili na utrjen teren,« so zapisali.

Policisti na vseh večjih pokopališčih

Policisti bodo tudi letos v dneh ob prvem novembru v okolici pokopališč skrbeli za pretočnost prometa ter varnost ljudi in njihovega premoženja. Prisotni bodo tudi občinski redarji.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Kot so pojasnili na Policijski upravi (PU) Kranj, bodo policisti večinoma prisotni na vseh večjih pokopališčih, ob manjših pa bodo izvajali t. i. občasne kontrole. »Pokopališče je kraj, kamor ne sodijo vandalizem, nedostojno vedenje, popivanje, odmetavanje smeti in ne nazadnje poškodovanje grobov, sveč, nagrobnikov, rož, in kar je najhuje – skrunitve grobov. Določena dejanja so lahko prekrški, težja pa kazniva dejanja,« so poudarili na PU Kranj, kjer pozivajo vse, naj se vzdržijo dejanj, ki bi imela negativne posledice.

Spremenjen prometni režim

V prazničnih dneh bo ob določenih pokopališčih spremenjen prometni režim. Na PU Kranj zato svetujejo, da se občani o tem predhodno pozanimajo in se od doma odpravijo pravočasno.

Ob obisku pokopališč pazite na svojo lastnino, izognite se gneči z uporabo javnih prevoznih sredstev, če se odpravljate na pot, preverite stanje na cestah in mejnih prehodih, ob odhodu od doma pa zavarujte svoje nepremičnine. / Foto: Gorazd Kavčič

»Parkirajte svoja vozila na mesta, kjer je to dovoljeno. Upoštevajte navodila

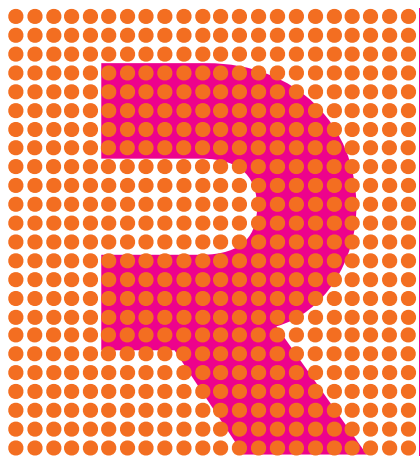
Zaradi pričakovane gneče policija svetuje, da za obisk pokopališč raje uporabite javni prevoz.

redarjev, policistov in drugih, ki bodo skrbeli za prometno ureditev ob pokopališčih. Parkirana vozila zaklenite, okna zaprite, na vidnih mestih pa ne puščajte vrednejših predmetov. Ob urejanju grobov bodite pozorni na svoje osebne predmete, najbolje, da jih imate vedno pri

sebi in jih ne puščate ob grobovih,« navajajo na kranjski policiji. Ustrezno zavarujte tudi svoje nepremičnine in imetje. »Tudi če od doma odidete le za krajši čas, poskrbite, da hiša ali stanovanje ne dajeta videza, da v njem ni nikogar,« še dodajajo.

Kaznivo ravnanje prijavite

Na območju PU Kranj so letos do 26. oktobra obravnavali eno tatvino na pokopališču, v letu 2021 dve, lani pa tudi eno poškodovanje tuje stvari. Občanom ob tem svetujemo, da se kot oškodovanci v primeru kakršnega koli kaznivega ravnanja zgledajo na najbližji policijski postaji ali pokličejo na številko 113 in dejanje prijavijo. »Policisti bodo dejanje ustrezno evidentirali, naj gre za dogodek, prekršek ali kaznivo dejanje, zbrali obvestila in izvedli vse potrebno, da bi storilca tudi izsledili. Sodelovanje policije z občani v lokalni skupnosti je ključnega pomena,« so poudarili.

razpredrilo GG

DEKLE IZ ZLATIH SANJ

Na Festivalu slovenskega šansona je slavil Škofjeločan Tomaž Hostnik s skladbo Dekle iz zlatih sanj.

Alenka Brun

Po dveh spomladanskih polfinalnih večerih je v soboto potekal še finale Festivala slovenskega šansona. V Kulturnem centru Rogaška Slatina je nastopilo deset finalistov: Ana Maria Mitić, Primož Vidovič, Patricija Škof, Zajtrk, Andrej Tomšič, Smaal Tokk, Violoncelli Itineranti, Jure Ivanušič in Nordunk, Veronika Nikolovska in Tomaž Hostnik.

Strokovna žirija v sestavi Vita Mavrič, Leon Firšt, Mia Žnidarič, Boštjan Gombač in Slavko Pregl je podelila štiri nagrade: za najboljšo besedilo, glasbo, obetavno mlado avtorico ali avtorja oziroma izvajalko ali izvajalca in veliko

Tomaž Hostnik s svojim glasbenim talentom vedno znova preseneča. Na festivalu je prejel nagradi za najboljšo glasbo ter najboljši šanson v celoti. / Foto: arhiv RTV SLO

nagrado slovenski šanson 2023 za najboljši šanson v celoti.

Za najboljšo besedilo je nagrado prejel Andrej Tomšič za skladbo Bistro, za najboljšo glasbo Tomaž Hostnik za skladbo Dekle iz

zlatih sanj, prejel pa je tudi nagrado za najboljšo skladbo ter za najboljši šanson v celoti. Pod aranžma pesmi se podpisuje Matija Krečič, avtor besedila zmagovalne pesmi pa je Hostnik. Izbrali so tudi obetavno mlado

avtorico ali izvajalko oziroma obetavnega mladega avtorja ali izvajalca: Zajtrk s šansonom Jera.

Sklepno prireditev so vodili Tilen Artač, Višnja Fičor in Igor Velše. Festival ste lahko spremljali v neposrednem prenosu na prvem programu Radia Slovenija, prvem programu Televizije Slovenija, Radiu Koper in Radiu Maribor.

Finale Festivala slovenskega šansona je potekal prav na dan RTV Slovenija, ko je Radio Slovenija praznoval 95 let, Televizija Slovenija pa 65 let. Ob tej priložnosti so podelili tudi nagradi Franeta Milčinskega - Ježka. Prejel jo je znani slovenski kantavtor Tomaž Domicelj, posebno Ježkovo nagrado za življenjsko delo pa so posthumno podelili Sašu Hribarju.

MOČNA BESEDILA IN VIZUALNA IZKUŠNJA

Layerjeva hiša v Kranju je v četrtek gostila glasbeni večer, prežet z akustiko, močnimi besedili in prefinjeno vizualno izkušnjo.

Nika Toporiš

Najprej je nastopil Tomaž Štular - Bordo, drugi del večera pa je pripadal Kühlschranku, glasbenemu dvojcu, ki ga sestavljata Simon Fugina in Dejan Osterman. Bordo se je tokrat domačemu občinstvu predstavil v minimalističnem akustičnem slogu. »Skozi pesmi poskušam predstaviti vse, kar nas obdaja. Generalno, družbeno; in pa seveda tudi tisto, kar se dogaja v meni. Zdi pa se mi izredno po-

mlaju, Izgubljeni, Ghosts, Obljubim in mnoge druge.

Nadaljevanje večera je bilo zaznamovano z glasbenimi zgodbami Kühlschranka, ki svoje nastope podkrepiti tudi z avtorskimi vizualnimi projekcijami. Kot je povedal Simon Fugina, je njegov ustvarjalni proces odvisen od posamezne pesmi. »Osnovo nekako vedno delam na kitari, ampak to zagotovo ni pravilo. Vidim, kam gre pesem, in ji potem dam to, kar potrebuje,« je dejal Fugina, ki se mu je pri ustvarjanju pridružil Osterman, basist in kitarist. Kot je pojasnil, je Dejan v Kühlschrank vnesel svežino, glasba pa je

Simon Fugina, Tomaž Štular in Dejan Osterman so poskrbeli za večer dobre glasbe. / Foto: Tina Dokl

membno, da ohranjam tudi družbenokritične elemente,« je pojasnil Štular, ki je večer začel z improvizacijo, saj ga je zanimalo, kakšna čustva in besede v tistem trenutku na odru lahko pridejo iz njega. Šest strun in dvoje glasilk je poslušalcem tako postreglo s pesmimi, kot so Zvezde v

z njegovo pomočjo bolj živa in polna. Dvojec je tudi tokratni nastop podkrepil z video produkcijo. »Rad se izražam z videovsebinami in menim, da prikaz tudi obogati izkušnjo poslušalcev. Je neka dodana vrednost,« je še dejal Fugina, preden je poslušalce popeljal po svojem glasbenem vesolju.

NOVA PESEM BRAT MOJ

Alenka Brun

Gorenjska zasedba Masharik (pevka in kitaristka Maša Bogataj, klaviaturist Luka Zemljčič, bobnar Bojan Marinko) predstavlja novo pesem z naslovom Brat moj, ki je izšla za prvencem Stran od oči. Tokrat z občutno bolj bendovskim zvokom nagovarjajo družbo, svet individualizma, v katerem živimo danes. »Brat moj, ne rabiš tekmovat z menoj. Brat moj, vsak ima svoj mali boj,«

Gorenjska skupina Masharik predstavlja novo pesem Brat moj. / Foto: arhiv skupine (Manja Črep)

se glasi refren. Pri tem Maša Bogataj, pevka in avtorica pesmi, dodaja: »Skupaj nam je

lepše, kot če smo vsak zase. Zakaj bi ves čas tekmovali med seboj, če si lahko raje

pomagamo in gre tako vsem bolje?« Pesem je tudi že dobila videospot, ki gledalca popelje v čas odraščanja članov skupine, v dobo kaset. Skozi zgodbo treh najstnikov so prikazani družnje, tovarištvo, bratstvo. Tudi ko naredijo neumnost, držijo skupaj in svoje napake popravijo. Pod režijo se podpisuje Jan Filip Jordan Franjš. Trenutno skupina Masharik ustvarja in se posveča svoji prvi dolgometražni plošči, ki naj bi luč sveta ugledala prihodnjo pomlad, do takrat pa občinstvu obljublja še kar nekaj nove glasbe.

Tomaž Štular - Bordo se je Kranjčanom tokrat predstavil v minimalistični, akustični obliki. / Foto: Tina Dokl

Učenci so spoznavali tudi lončarstvo. / Foto: arhiv šole

PESMI MLADIH

Urška

Imam prijateljico Tino,
z njo se imam fino.
Rajava in se podiva,
vsega se veseliva.

Ko pa Tina časa nima,
odidem k Urški,
ki živi ob hruški.
Čakata na mene,
da prinesem radost in veselje.

Urška je mala koala,
v živalskem vrtu je doma.
Ji je ukradena svoboda,
a drugačnega doma ne pozna.

Manca

V živalskem vrtu lepo skrbijo za živali in te so vesele obiskovalcev. Seveda je Urška še najbolj vesela Mance. Želim vam lepe krompirjeve počitnice. **Meta**

SPOZNAVALI POKLICE

V okviru karijerne orientacije so v Osnovni šoli Matije Čopa Kranj pripravili tehniški dan Svet poklicev, na katerem se je devetošolcem predstavilo več kot dvajset različnih podjetij, organizacij in posameznikov.

Mateja Rant

Organizator-ka dogodka Mojca Gašparič Rednak je bila zelo zadovoljna z odzivom različnih podjetij, organizacij in posameznikov ter njihovo pripravljenostjo za sodelovanje. Povezovanje s podjetji je po njenih besedah namreč nujno potrebno že v osnovni šoli. »Tako lahko učenci pred svojo odločitvijo, kam naprej, dobijo bolj realen uvid v delo in poklice.«

Navdušeni so bili tudi učenci, ki so nam zaupali, da jim je bilo všeč, ker so lahko spoznali nove poklice. »Najbolj mi je bilo všeč, ker smo pri predstavitvi Kliničnega centra Ljubljana ne samo poslušali razlago oziroma opis poklica, ampak smo se lahko tudi preizkusili v oživiljanju ter praktično

Svoje delo so med drugim predstavili zaposleni Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana. / Foto: arhiv šole

spoznali delo fizioterapevta in babice. Zelo mi je bila všeč tudi predstavitev o gostinstvu,« nam je zaupal eden od učencev. Učenci so bili zadovoljni, da so imeli možnost spoznati zelo raznolike poklice, tako da se je za vsakogar kaj našlo. Poklice pa so predstavili tudi

nekateri zaposleni v šoli, in sicer so učenci lahko spoznali delo psihologa, vzgojiteljice, učitelja, knjižničarja, računovodje in turističnega vodnika.

Kot je ob koncu dogodka strnila Mojca Gašparič Rednak, so se tudi sodelujoči strinjali, da je takšen dan

zanje nova in koristna izkušnja ter da si tudi v prihodnje želijo tovrstnega sodelovanja. »Nekatera podjetja so nas povabila, naj jih obiščemo. Tako bodo imeli učenci možnost, da si izdelajo še bolj celostno sliko o podjetju, delu in posameznih poklicnih profilih.«

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKÉ • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKÉ

IZ LIMBUŠA V ŠKOFJO LOKO

Alenka Brun

Vpetek so Pr' Pepet v Škofji Loki pripravili zanimiv gastronomski večer, na katerem so predstavili Vina Jaunik iz Limbuša Domna Jaunika, ki so jih postregli ob izbranih jedeh. Mladi vinar prihaja z domačije, na kateri ima vinogradništvo že več kot stoletno tradicijo. Sam je želel zgodbo nadgraditi z vrhunskimi buteljčnimi vini, ki so pridelana iz sort sauvignon, muškata ottonel, dišeči tra-

minec, beli pinot, modri pinot in sivi pinot. Vina so osvojila že nekaj priznanj oziroma medalj za kakovost na domačih in tujih mednarodnih tekmovanjih.

Pr' Pepet se je Jaunik oglasil s partnerico Lano Bauman, ki se sicer s svetom vina še spoznava, a ne skriva, da se o njem z veseljem učizlasti v praksi, v vinogradu, s spremljanjem procesa od grozdja do končnega izdelka oziroma vina v steklenici. Izvedeli smo tudi, da je bil Domen Jaunik do nedavnega še smučarski trener alpskih disciplin, in ker Polona Hafner Ferlan iz gostilne Pr'

Pepet ta šport dobro pozna, je bilo verjetno samo še vprašanje časa, kdaj bo prišlo do sodelovanja.

Janez Ferlan, glavna kuharica v gostilni Pr' Pepet, nam je pojasnil, da sta za gastronomski večer z Domnom Jaunikom izbirala vino glede na hrano, in med večerjo smo opazili, da so bile gostom »poročne« kombinacije jedi in vina všeč. V kuhinji je Ferlanu pri pripravi jedi pomagal še Jan Bašelj iz Gorenje vasi, ki je v preteklosti že pokazal svoj talent za okuse. Tudi Ferlanova umetniška žilica, po kateri je prav tako zelo dobro znan,

se vse bolj izraža tudi v okusih in videzu pripravljenih jedi. Domačnost in prefinjenost gresta pri njem na krožniku z roko v roki – v ravno pravnjini meri.

Gastronomski večer se je tokrat začel z aperitivom, s penino tris. Za njo je na mizo prispelo mlado vino Pubec (muškata ottonel, suho), h kateremu so se kot hladna predjed zelo lepo podala suha rebra na krompirjevi solati. Sledilo je navdušenje pri kombinaciji sauvignona z juho mlade špinače z žlikrofi. Posebno vino, pinot tris, so postregli k hobotnici z domačimi testeninami in

Domen Jaunik in Janez Ferlan / Foto: Alenka Brun

artičoko, oranžno vino Ideo (renski rizling) pa namenili krožniku, na katerem so se spajali okusi račjih prsi, mlincev in rdečega zelja – tako da je že malce zadišalo po bližnjem martinovem.

Večer pa sta lepo zaokrožila jabolčni in orehov makron, ob katerih so postregli še zadnje Jaunikovo vino: polsladki dišeči traminec, ki pa tudi ni ravno pogosto vino, smo še izvedeli.

Juha mlade špinače z žlikrofi / Foto: Alenka Brun

Hobotnica z domačimi testeninami / Foto: Alenka Brun

Suha rebra na krompirjevi solati / Foto: Alenka Brun

PRAZNOVANJA

ŠE VEDNO SE ZELO DOBRO DRŽI

Danes stodrugji rojstni dan praznuje Ivana Jenko, stanovalka Doma starejših občanov (DSO) Preddvor. Pred nekaj dnevi je visoki starosti nazdravila tudi v družbi stanovalcev doma ter svojih najbližjih.

Alenka Brun

Na praznovanju je najprej imela krajši nagovor direktorica DSO Preddvor Lidija Kos, slavljenki je voščil tudi preddvorski župan Rok Roblek. Pravzaprav je besede o lepi jeseni življenja namenil vsem stanovalcem doma. Oba z direktorico pa sta slavljenki tudi v prihodnje zaželela zdravja, dobre ga počutja in veselja.

Cvetja ni manjkalo, zairgali so Poljanski godci, na mizo je prispela tudi torta.

Ivana Jenko se je rodila 30. oktobra 1921 na Zgornjem Brniku. Po zaključku šole se je zaposlila v Kranju. Vsa leta službovanja je skrbela za čistočo in red, in sicer v pisarnah Zavoda za socialno zavarovanje Kranj ter v tovarni Sava. Je mama, babica ter prababica.

Pred desetimi leti je zaradi bolezni morala poiskati pomoč v Bolnišnici Golnik. Oskrba v bolnišnici jo je postavila na noge, za kar je zelo hvaležna tamkajšnjemu zdravstvenemu in skrbniškemu osebju, a ker ji doma popolne oskrbe domači niso mogli nuditi, so se odločili za namestitev v

Ivana Jenko se je rodila 30. oktobra 1921. / Foto: Alenka Brun

V DSO Preddvor so Ivani Jenko ob njenem prazniku pripravili manjše praznovanje. Na fotografiji je v družbi svojih domačih: hčerke Majde Vukotič, vnuka Jaka Vukotiča in vnukinje Tee Antolin ter njihovih družin. / Foto: Alenka Brun

preddvorskem domu starostnikov. Tako je slavljenka njegova stanovalka od januarja 2012. Rada ima ročna dela in svoje znanje je delila tudi na ustvarjalnih delavnicah, udeležuje se prireditev v domu, rada obišče domsko knjižnico, izvemo. Ljudje pa jo že vse življenje poznajo kot pošteno, delavno, redoljubno in pametno.

Nasmejana 102-letnica z veseljem poklepeta, za svoja leta pa se tudi zelo dobro drži. Lahko bi rekli, da je ena tistih, ki ji leta kar ne pridejo do živnega.

ČAROVNIŠKO RAJANJE IN TRUBARIJA

Alenka Brun

Tudi letos na Gorenjskem na zadnji dan oktobra ne bo manjkalo čarovniškega vzdušja. Na Poljšici pri Gorjah v Petelinovem hramu denimo pripravljajo zabavo z glasbenim čarovnikom in njegovim asistentom, Mitjem Šinkovcem ter Luko Ažmanom. Začeli bodo ob 20. uri. V Dvorani Zlato polje v Kranju bodo nastopili Miran Rudan InDesign in ansambel Stil. Ravno tako bodo začeli ob 20. uri. Kranjski Klub gastropub se je odločil, da povabi na Halloween YU fešto, v družbo rokove zasedbe Yu Generacija in didžeja, ki bo poskrbel za napeve iz nekdanje Jugoslavije; ravno tako v kranjskem Beer pubu, z zasedbo Made in Yugoslavia. V sose-

ščini pa bodo temni prostori TrainStation SubArta na zadnji večer v oktobru gostili Valentina Kanzyanija, eno najbolj prepoznavnih imen slovenske elektronske scene, ki naj bi prav za to noč združil moči z Veztaxom. Ravno tako prihaja strašljiva zabava v Lounge Bar Manu v Moste pri Žirovnici. Izvirne maske bodo nagradili. In še bi lahko naštevali, kje vse se bo na Gorenjskem rajalo v večernih urah 31. oktobra. Za otroke pa se bodo različne čarovnije zgodile čez dan: pester program ima grad Dvor v Preddvoru, straši tudi v kranjskem Stolpu Pungert, strašljivo bo na Blejskem gradu ... Že danes zvečer pa ste ob 20. uri vabljeni v Dom krajanov Primskovo (Kranj) na Trubarijo z Ansambлом Veseli svatje, na Jesenicah pa vas v The Clubu pričakujeta Designerica in Pljugica z rahlo drugačnimi ritmi.

Novorojenčki

Minuli teden (brez nedelje) se je v kranjski porodnišnici rodilo 22 otrok, od tega 14 dečkov in 8 deklic. Najtežji je bil deček, ki je tehtal 4600 gramov, najlažja pa deklica, ki ji je tehtnica pokazala 2986 gramov. Na Jesenicah je prvič zajakalo 16 novorojenčkov, med njimi je bilo 5 dečkov in 11 deklic. Najtežja in najlažja sta bili deklici – prvi je tehtal 4600 gramov, drugi pa 2260 gramov.

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Ta mlada«

Pozdravljeni, Tanja, moj sin si je našel dekle in očitno resno misli. Sin je star 32 let in živimo v skupni hiši. Dekle je iz neurejene družine, kar se tudi na njej vidi. Ali bosta ostala skupaj?

Ne, ne bosta ostala skupaj. Predlagam sicer, da se ne vmešavate v njun odnos in da sinu čisto nič ne prigovarjate. Pustite ga, da sam pride do tega, da nista za skupaj. Omenjate tudi, da vam je zažgala lonce, ker imate pač skupno kuhinjo. Verjemite, ti lonci so še najnižja cena, ki bi jo pri tem dekletu lahko plačali. Sin bo spregledal in vse bo v redu. Omenjate tudi plaz nad hišo, ki se je sprožil ob nedavni

ujmi. Brez skrbi tudi na tem področju, občina bo to sanirala in uredila, saj vas je več v tej dolini, ki vam grozi zemlja. Bi vam pa predlagala, da ste aktivni in občini »ne pustite dihati«, saj občinski uradniki zelo radi zelo hitro pozabijo na ljudi v težavah. Bodite aktivni vsi, ki ste prizadeti, in se izmenjujte s pritiski na odgovorne! Srečno!

»Sinova fakulteta«

Spoštovana Tanja, sinu se ni uspelo vpisati na zeleno fakulteto, na drugo pa si ne želi. Odločil se je, da se bo začasno zaposlil, ter pravi, da se bo redno vpisal prihodnje študijsko leto, mene pa skrbi, ali bo sploh kdaj študiral.

Vaš sin se bo prihodnje leto vpisal na zeleno fakulteto, vendar študija ne bo dokončal v roku. Pravite, da trenutno opravlja priložnostna dela. Pri tem bo kar lepo zaslužil, zato bo vrnitev v šolske klopi precej težja, kar se bo tudi poznalo pri študiju. Fakulteto bo zaključil dosti kasneje, a uspelo mu bo. Videti je, da se fant dobro znajde v življenju. V tem letu, ko bo delal, bo tudi našel zaposlitev za vse življenje in kar dober zaslužek, tako da naj vas ne skrbi. Kot vidite, so minili časi, ko je dokončana fakulteta pomenila tudi zagotovljeno dobro službo in dobro plačo. Mladi so danes odvisni od svoje iznajdljivosti in sposobnosti. Lahko ste brez skrbi, sin se bo dobro znašel.

»Zmedena«

Pozdravljeni, s fantom sva par že nekaj časa, pogovarjava se

tudi o nakupu stanovanja. S pomočjo staršev in kreditov nama bo uspelo zbrati dovolj denarja za nakup. Težava pa je fant, ki se zdaj kar malce umika. Na moja vprašanja vedno odgovarja, da je vse v redu.

Pozdravljeni, zmedena. In vse je v redu v vaši zvezi. Vaš fant tudi nima nekih hudih pomislekov glede nakupa stanovanja z vami, saj vas ima zelo rad. Toda vseeno je to velik korak, in kot ste gotovo že slišali, ženske podpiramo tri vogale hiše, moški pa samo enega. In tokratna situacija je natanko taka. Vi ste tisti, ki morate potisniti voz naprej in iti v akcijo. Imejte v mislih, da ga je malce strah in da potrebuje vašo podporo. Ko bosta kupila stanovanje, bo zelo zadovoljen, zato se ne obremenjujte z nepotrebni skrbmi. Kmalu lahko pričakujete tudi nenačrtovan naraščaj! Srečno.

LAŽJI SUDOKU

6	3				7	4		
		2			8		3	5
5	9		1			2		7
	5	4		3				
2			4		6			1
				2		9	8	
4		7			9		2	3
1	8		3			7		
		3	5				1	6

Rešitev:

9	1	8	7	2	5	6	1	2
6	7	2	8	1	7	7	9	
6	2	5	6	1	8	7	9	7
7	8	5	2	7	9	1	6	5
1	5	9	8	7	6	2	5	3
2	9	2	6	5	7	1	1	1
7	9	2	7	1	9	6	5	2
5	1	8	6	9	2	7	7	7
8	5	9	2	6	7	1	1	1
7	8	2	5	8	1	9	7	7
5	1	8	6	9	2	7	7	7
1	4	5	9	7	6	2	7	9

TEŽJI SUDOKU

3	8					5		1	
			2	1					
4							9	2	
	4			9				8	
8								3	
9			6				1		
5								9	
			8	9					
2		9						4	7

Rešitev:

7	9	5	6	9	6	1	2	
5	2	6	8	1	7	7	9	
6	9	1	7	2	8	5	5	
7	1	2	9	5	5	2	6	
5	2	5	1	2	7	9	5	
1	5	9	2	6	7	1	1	
7	8	2	5	8	1	9	7	
9	7	6	1	2	5	6	2	
1	4	5	9	7	6	2	9	

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

Zmenkarije

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Miho so v okolju, kjer je živel, dobro poznali. Kot strokovnjak za različna vrtnarska dela, ki jih je opravljal skrbno in z ljubeznijo, je bil tudi zelo priljubljen.

»Četudi študija nisem dokončal, omagal (naveličal) sem že konec drugega letnika, se mi zdi, da so stranke z menoj že od samega začetka zelo zadovoljne,« pripoveduje.

V poslu mu je šlo vse kot po maslu, na zasebnem področju pa ni imel takšne sreče. Priznal je, da je imel kar nekaj deklet, a ker je bil tradicionalno vzgojen, so ga motile takšne, ki niso znale kuhati in pospravljati za seboj. Na živce mu je šlo, ker si niso umivale zob.

»Raje sem bil sam, četudi sem imel že štirideset let, brat, ki je bil od mene starejši dve leti, je postal že dedek,« nadaljuje.

»Nekega večera sem se na smrt utrujen vrnil domov, a zaspati nisem mogel. Vzel sem v roke telefon in začel brskati po njem. Ne da bi vedel, zakaj, sem kliknil na Zmenkarije. 'Bi se radi pogovarjali z našimi dekleti?'

Pošljite SMS,' je med drugim pisalo. Nisem dosti razmišljal, včlanil sem se. Kar naenkrat se mi je na ekranu pojavilo več deset fotografij samih lepih deklet. Pozabil sem na utrujenost in začel raziskovati. Nekatero so bile zelo odkrite in so o sebi povedale marsikaj, ne nazadnje tudi skozi na pol slečene fotografije. Prijetna črnolaska je napisala, da išče črnolasca, a le za nekajtedensko druženje. Čeprav sem bil svetlolasec, sem se odločil, da ji napišem sporočilo. Takoj mi je odgovorila in me tudi povabila na srečanje v torek ob petih popoldne. Zagrabila me je radovednost. Logično, da sem se odločil in šel. V gostilni sem naročil pivo in čakal. Prisledilo je kar lušno dekle, morda malo premlado zame, a vseeno. Povedala je, da ji je ime Nežka, da je študentka germanistike in da išče moškega za občasna, a plačljiva srečanja. Kar sapo mi je vzelo! Kamor gre bik, naj gre še štrik, sem si rekel, ker me je zanimalo, kako mi bo ta plačljivi del obrazložila. Dvesto evrov gotovine za vsak dan druženja, kar vključuje intimnosti enkrat dnevno, morda kakšen izlet, večerje. Dodatne stroške, seveda, sproti poravnava. Potem me je prišla za roko in me vprašala, ali kaj čutim ob njenem dotiku. Odkimal sem. Nisem ji hotel reči, da mi je kar malo slabo ob vsem, kar mi je govorila. Vseeno sva se na koncu dogovorila za datum. 'Pa ne pozabi na denar!' mi je še naročila, ko je po polurni debati vstala in odšla. Naročil sem še eno pivo, a se mi je zdelo, kot bi bilo brez pravega okusa.

Zvečer, bilo je že malo po enajsti uri, sem na Zmenkarijah naletel na Benny. V

svojem osebnem opisu je navedla marsikaj, kar bi mi bilo lahko všeč.

Benny naj bi bila po poklicu učiteljica, samska pri dvaintridesetih. Navedla je, da je še brez 'izkušnje'. Pa da vidimo, ali to drži, sem si rekel, ko sem se takoj po službi odpeljal na prvi zmenek. Še dobro, da se je vse skupaj dogajalo v jesenskem času, ko sem imel zaradi krajšega dneva manj dela. Benny je bila v resnici najmanj enkrat starejša. Bila je sicer prijetna, a je kadila kot Turek. Najino srečanje se je zavleklo, saj se je bilo z njo lepo pogovarjati. Na koncu mi je zaupala, da ima hčerko, ki je bila mojih let. Zanimivo, kaj človek izve, če ženski ponudi ramo!

V naslednjih tednih in mesecih sem spoznal več kot sto žensk. Še nobena zima mi ni tako hitro minila, kot mi je ta! Po navadi sem se dolgočasil, ustvarjal ikebane, organiziral različne 'cvetličarske' tečaje, da je čas hitreje minil. Pogovori z osamljenimi ženskami, ki so ponujale svoje storitve, so bili izziv, ki mi jih je pokazal v precej drugačni luči. Nikoli si nisem mislil, da se jih toliko prodaja zato, da lažje preživijo, plačujejo račune, šolajo otroke in podobno. Ti pogovori na Zmenkarijah so imeli eno veliko hibo: evri so iz mojega žepa kar kopneli, saj je bilo treba vse plačati. Vsako sporočilo je stalo dva evra, to pa ni bilo malo! Potem sem naletel na neko Silvo. Srečanje v živo je stalno zavračala. Dejala je, da ji sporočila čisto zadostujejo. A sem vztrajal. Moj značaj je pač takšen, da se najraje započim v tisto, kar se mi izmika. Enkrat marca mi je sporočila, da mora v bolnišnico, ker ima težave z dihanjem.

Zdelo se mi je, da mi je padla sekira v med, kajti na tem oddelku je delala moja sestra. Prosil sem jo, naj pogleda, ali je med pacienti tudi Silva. Pokazal sem ji tudi fotografijo. 'Ni je,' mi je povedala čez kakšen dan. Verjemite, bil sem kar malo razočaran. Niti pomislil nisem, da mi je lagala in me vlekla za nos.

V petek sem šel na zmenek z Majdo, ki sem jo poznal še iz mladosti. Njen oče je imel v lasti nekaj starodobnikov, ki jih je občasno posojal za snemanje reklam ali filmov. V trenutku, ko sem zaklepal vrata, mi je Silva po dolgem času poslala sporočilo. Ostro sem jo prijel zaradi laganja, pa se mi je izvil na zelo prefinjen način, da moškimi ni kar tako zaupati. Prav, sem ji odgovoril in jo 'naročil' na zmenek. Seveda je ni bilo! Pri 146. sporočilu sva prekinila stike.

Potem pa se je zgodilo, kar se je imelo zgoditi in po nekem čudežu sem končno odkril, kdo je Silva.

Z Majdo sva se začela že bolj resno sestajati, ko me je prosila, naj jo odpeljem do neke ženske. 'Ena uboga reva je, ima sina, ki ima psihične težave, pa mora biti ves čas pri njem, zato dela od doma za nekakšne zmenkarije,' mi je rekla. Ušesa so se mi postavila pokonci. Majdi sem se ponudil, da ta paket kar sam odnesem v stanovanje te ženske. Bila je zelo prijazna starejša gospa. Medtem ko sta z Majdo klepetali, sem kakor slučajno šel mimo računalnika ter vrgel oko nanj. Vse mi je bilo jasno. Silva!

Majdi sem šele pred kratkim zaupal to skrivnost. To pa moraš povedati še Mileni, mi je rekla. Pa sem jo ubogal!«

(Konec)

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

Če ste se lotili izdelovanja strahcev iz buč za noč čarovnic in vam ostaja bučno meso, ga ne zavržite. Iz njega lahko skuhate kremne juhe, z njim napolnite raviole, pripravite enolončnice, pire, začinen s česnom ali ingverjem, pito in celo slaščice. Meso buč je polno koristnih snovi za naše zdravje. Med drugim pomaga iz telesa izločati strupe.

Bučna juha

Potrebujemo 250 g mesa buče, čebulo, 0,5 l vode, jušno kocko, 20 g masla, žlico koruznega škroba (gustin), žlico kisle smetane in zeliščno sol.

Drobno sesekljano čebulo prepražimo na maslu, da postekleni. Bučno meso nastrgamo, dodamo k čebuli in prepražimo. Iz jušne kocke in vode skuhamo jušno osnovo, vmešamo koruzni škrob, dodamo bučo in zavremo. Začinimo z zeliščno soljo in dodamo kisló smetano.

Bučna ponev z rižem in safalado

Potrebujemo 1 kg bučnega mesa, 2 žlici belega vinskega kisa, 2 žlici jabolčnega kisa, 3 žlice sladkorja, svež ingver, sol, 1 klinček, cimetovo palčko, 250 g riža, 500 g pora, 400 g safalade, 20 g masla, poper, pekočo papriko in 125 ml čiste juhe iz koncentrata.

Bučno meso narežemo na kocke. Vinskemu in jabolčnemu kisu prilijemo toliko vode, da dobimo 125 ml tekočine. V kozico damo bučo in sladkor ter prilijemo razredčeno mešanico kisov. Dodamo za žličko olupljenega in naribanega ingverja, ščepec soli, klinček in cimetovo palčko. Zavremo in na šibki vročini dušimo 20 minut. Por očistimo, operemo in narežemo na tanke trakce. Safalado olupimo in narežemo na palčke. Bučo odcedimo, enako kuhan riž. V veliki ponvi segrejemo maslo, dodamo por in safalado ter kratek čas pražimo. Dodamo odcejen riž in bučo ter zmešamo. Začinimo s soljo, poprom in papriko. Prilijemo juho, zmešamo, zavremo in še nekaj minut dušimo.

Slana bučna pita

Potrebujemo 500 g skute, 300 g bučnega mesa, sol, poper, muškati orešček, kisló smetano, jogurt in vlečeno testo.

Lahko uporabimo doma pripravljeno ali kupljeno vlečeno testo. Z oljem namastimo pekač, vanj položimo dve plasti testa in ga premažemo z nadevom. Nanj položimo novo plast testa, pet premažemo z nadevom in zaključimo z dvema plastema testa. Za nadev začinimo skuto z naribanim muškatinim oreščkom, malo popra in soljo. Primešamo zmleto bučno meso. Če nadev ni zadosti mazav, dodamo kisló smetano ali jogurt. Preden damo pito v pečico, ogreto na 180 °C, jo prelijemo z 1 dl mlačne vode. Pečemo jo približno 15 minut oziroma dokler vrhnja plast rahlo ne zarumeni. Nato jo premažemo z mešanico kisle smetane in jogurta ter pečemo še od 25 do 30 minut, da se smetana zlato rjavo zapeče. Pito postrežemo vročo ali hladno. K vroči se poda zelena solata.

Nasvet: Pri nakupu buč dajmo prednost tistim prodajnim mestom, na katerih prodajo velike količine buč. Zelo verjetno so tam najbolj sveže.

Bananin kruh z bučo ali skuto

ERIKA JESENKO

Nič ni narobe, če nam kakšna banana »uide« in postane prehitro zrela. Ta bo še kako prav prišla pri pripravi bananinega kruha. Bananin kruh je ena tistih sladic, kjer preprosto samo zmešamo vse sestavine in spečemo, končni rezultat pa je izjemen. Tega pa lahko popestrimo tako z dodatkom buče kot tudi skute.

Za pripravo bananinega kruha z bučo potrebujemo: 3 srednje velike banane, 250 g srednje velike skute, 3 srednje velike banane, 250 g olupljene in očiščene buče, 180 g moke, 2 jajci, 70 g sladkorja, 1 vaniljev sladkor, 1 zavitek za pripravo vaniljevega pudinga, 1 pecilni prašek, pol žličke cimeta, 0,7 dl

olja, ščepec soli, 100 g temne ali mlečne čokolade.

Bučo narežemo na manjše kocke ter jo stresemo v kozico. Prilijemo tri žlice vode ter jo dušimo toliko časa, da se zmehča. Nato jo zmečkamo v pire. S pomočjo vilic ali pasirke za pire krompir zmečkamo tudi banane. Skupaj zmešamo bučni pire, banane, jajce, vaniljev sladkor, sladkor in olje. Posebej zmešamo moko, prašek za vaniljev puding, pecilni prašek, sol in cimet. Suhe sestavine primešamo k mokrim. Nazadnje vmešamo še na koščke narezano čokolado. Maso vlijemo v pekač, ki smo ga obložili

s peki papirjem, in pečemo v pečici pri temperaturi 180 °C 40 minut. Ko zapičimo zobotrebec v testo in na njem ni ostanka biskvita, je kruh pečen.

LAHKE JEDI

lupinico ene limone, 2 žlici limoninega soka, ščepec soli, 100 g temne čokolade.

Banane zmečkamo in jih zmešamo skupaj s skuto, jajci, oljem, vaniljevim sladkorjem, sladkorjem, limonino lupinico in limoninim sokom. Posebej zmešamo moko, pecilni prašek in sol. Suhe sestavine primešamo k mokrim. Nazadnje vmešamo še na koščke narezano čokolado. Maso vlijemo v pekač, ki smo ga obložili s peki papirjem, in ga postavimo v pečico, ogreto na 180 °C, za 40 minut. Ko zapičimo zobotrebec v testo in na njem ni ostanka biskvita, je kruh pečen.

Za pripravo bananinega kruha s skuto potrebujemo: 3 srednje velike banane, 300 g skute, 50 g sladkorja, 1 vaniljev sladkor, 150 g moke, 1 pecilni prašek, 0,5 dl olja,

Veseli repki, iskreni nasmehi

NIKA TOPORIŠ

Kranj – V oktobru, ko zaznamujemo svetovni dan živali, je Spar Slovenija že enajsto leto zapored izkazal sočutje do živali. Tokratna akcija, ki so jo naslovili Veseli repki, iskreni nasmehi, je bila še posebno pomembna zaradi nedavnih poplav, ki so prizadele Slovenijo. V tem težkem obdobju niso trpele samo ljudje, ampak tudi mnoge živali. Nekatere so zaradi nesrečnih okoliščin izgubile lastnike, kar je le še dodatno povečalo njihovo stisko.

Spar Slovenija je združil moči s svojimi dobavitelji in za zapuščene pse in mačke so zbrali več kot tona hrane in priboljškov, ki so jih

namenili štirim organizacijam: Zavodu Zadnje upanje, Društvu Reks in Mila, Društvu proti mučenju živali Koroške ter Društvu za zaščito živali Posavje. Ob svetovnem dnevu živali so na spletno mesto državne uprave zapisali: »Zmotno je mišljenje, da se dogajanja ob svetovnem dnevu živali nanašajo samo na lastnike živali. Zaščita živali je vrednota slovenske družbe, zapisana v Ustavi Republike Slovenije, in je dolžnost vsakogar. Pomembno je, da živali sprejemamo kot bitja, ki z nami živijo od nekdaj in bodo z nami vselej. Dolžnost vseh državljanov pa je, da to sožitje vzdržujejo in ga iz generacije v generacijo izboljšujejo.«

Takole so hrano in priboljške za svoje varovance sprejeli v Društvu Reks in Mila. / Foto: Spar Slovenija

Ukinjajo komunikacijo po elektronski pošti

Radovljica – V Zdravstvenem domu Radovljica bodo klasično komunikacijo po elektronski pošti s 1. januarjem 2024 v celoti nadomestili s komunikacijo z uporabo spletne aplikacije doZdravnika, ki omogoča hiter in varen stik z izbranim osebnim zdravnikom in medicinsko sestro. V aplikaciji bo lahko pacient varno in zanesljivo naročil zdravila, napotnice, uredil bolniški dopust ali komuniciral z ambulanto izbranega zdravnika. Obenem bo omogočala, da pacient k svojemu uporabniškemu imenu doda tudi svojca ali drugo zavarovano osebo, ki ni samostojna pri uporabi elektronskih naprav, kot so denimo otroci ali starostniki. S pomočjo svojega uporabniškega imena bo lahko naročil tudi zdravila, napotnice ipd. za svojca. Kot še dodajajo v ZD Radovljica, bo za tiste, ki niso veščji uporabe računalnika in naročilo lahko kakšen dan počaka, možna tudi pisna komunikacija po običajni pošti, na prvem mestu pa ostajata fizičen obisk in telefonski klic v ambulanto. Če pacienti še niso uporabniki aplikacije doZdravnika, se lahko registrirajo na spletnem naslovu www.dozdravnika.si.

Izzrebrani nagrajenci nagradne križanke z geslom **DOBRODOŠLI V MOJ KINO KRANJ**, objavljene v časopisu Gorenjski glas 6. 10. 2023, so: 1. nagrado, 2 vstopnici in 2 veliki porciji pokovke, prejme **Tina Furjan** iz Šenčurja, 2. nagrado, 2 vstopnici, prejme **Tjaša Flander** iz Selc, 3. nagrado, 1 vstopnico, pa prejme **Klemen Koblar** z Jesenic. Nagrajencem iskreno čestitamo.

Obnavljajo pokopališko kapelo v Selcih

Prvi del obnove pokopališke kapele v Selcih je že končan.

ANA ŠUBIC

Selca – Župnija Selca se je lotila obnove notranjosti pokopališke kapele sv. Križa v Selcih, ki je kulturni spomenik lokalnega pomena. Pred kratkim so končali prvi del obnove. Kot je pojasnila Andreja R. Megušar, ki koordinira delo med župnijo in izvajalko Matejo Ocepek, so letos na posameznih sestavnih spomenika izvedli pripravljala konservatorsko restavratorska dela. Po zaplinitanju kapele proti črvojednosti so odstranili vse lesene elemente (sedilje, oltar, zakristijska omara, vhodna vrata) ter svetila in ploščice v tlaku ter jih odpeljali v restavratorski atelje. »V cerkvi

pa odstranjeni vsi prepereleli deli ometa do višine enega metra. Stene so se nato sušile dva meseca,« je razložila Andreja R. Megušar.

Obnovo bodo končali prihodnje leto. »Predvidena so še dela, ki posegajo v končni videz konserviranih in restavriranih del, to je v retušo in rekonstrukcijo poslikav in zaključnih zaščitnih slojev na predmetih posega,« je napovedala. Dvoletni projekt je vreden okoli 43 tisoč evrov, od tega je župnija polovico denarja uspela pridobiti na razpisu ministrstva za kulturo.

Kapela je bila zgrajena leta 1905 v obliki pomanjšane cerkvene stavbe, leta 1956 pa je bila zgrajena vho-

Notranost kapele pred posegom. Letos so odstranili lesene elemente in jih odpeljali v restavratorski atelje, nato pa je sledil poseg na dotrajenih apnenih ometih in poslikavi.

Dvoletni projekt je vreden okoli 43 tisoč evrov, od tega je župnija polovico denarja uspela pridobiti na razpisu ministrstva za kulturo.

je sledil poseg na dotrajenih apnenih ometih in poslikavi. Iz ohranjenega dela dekorativne poslikave v spodnjem pasu je bila odvzeta šablona poslikava, nato

dna lopa. Podobo kapele so sooblikovali pomembni avtorji: arhitekta Jože Plečnik in Ivan Vurnik, podobar Janez Vurnik ml. in kipar Josip Grošelj.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrka do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

Občinska žalna slovesnost v Šenčurju

Šenčur – Krajevna organizacija zveze borcev za vrednote NOB Šenčur pripravlja osrednjo občinsko žalno slovesnost ob dnevu spomina na mrtve, ki bo v sredo 1. novembra, ob 11. uri pri osrednjem spominskem obeležju NOB na pokopališču v Šenčurju. Slavnostni govornik bo Andraž Mali. V kulturnem

programu bodo sodelovali učenci Osnovne šole Šenčur, pevci, praporščaki in delegacije. Zbor praporščakov in delegacij je ob 10.40 pred trgovskim centrom Mercator v Šenčurju, od koder bodo skupaj odšli na pokopališče.

OBVESTILA

Bralni klub v Mojstrani

Mojstrana – V Slovenskem planinskem muzeju bo v ponedeljek, 30. oktobra, ob 18. uri potekal pogovor o knjigi pisatelja Maura Corona Kot kamen v rečnem toku. Literarni večer bo vodila Mojca Volkar Trobevšek. Za brezplačno udeležbo na bralnem klubu so potrebne prehodne prijave.

Pohodniška pot Juliana

Mojstrana – V Slovenskem planinskem muzeju bo v petek, 3. novembra, ob 18. uri potekal muzejski večer Pohodniška pot Juliana in njene zgodbe. Po štirih letih od odprtja poti Juliana Trail, pohodniške poti okoli Julijskih Alp in zgodbi snovanja poti,

desetdnevna vremenska napoved

Ponedeljek: 30. 10. 8/17 °C	Torek: 31. 10. 5/15 °C	Sreda: 1. 11. 4/14 °C	Četrtek: 2. 11. 8/14 °C	Petek: 3. 11. 5/14 °C
Sobota: 4. 11. 4/11 °C	Nedelja: 5. 11. 7/13 °C	Ponedeljek: 6. 11. 7/12 °C	Torek: 7. 11. 7/12 °C	Sreda: 8. 11. 6/11 °C

tedenski koledar

	vzhod	zahod
30. 10. pon. Marcel	6.40	16.52
31. 10. tor. Bolfenk, dan reformacije	6.42	16.50
1. 11. sre. dan spomina na mrtve	6.43	16.49
2. 11. čet. Dušanka	6.44	16.47
3. 11. pet. Silva	6.46	16.46
4. 11. sob. Drago	6.47	16.44
5. 11. ned. Zahar ☾	6.49	16.43

stari skoraj toliko kot sam Triglavski narodni park, je pohodniška pot dobila tudi svojo knjigo. Predstavil jo bo avtor Janez Bizjak, arhitekt, naravovarstvenik, izjemen poznavalec Alp, publicist in nekdanji direktor Javnega zavoda Triglavski narodni park.

Predstavitve filma Rob je tam

Radovljica – V torek, 7. novembra, bo ob 19. uri v dvorani radovljiške knjižnice predstavitve filma in pogovor o Mateju Boru. Vrsto dogodkov v počastitev 110. obletnice rojstva in 30. obletnice smrti Vladimirja Pavšiča - Mateja Bora bodo sklenili s filmom o Mateju Boru z naslovom Rob je tam.

KONCERTI

Ljudsko petje

Milje – V Hiši čez cesto na Miljah 11 spet oživljajo ljudsko petje, Pride lahko vsak, ki rad prepeva ali pa le poslušaja ljudske pesmi. Prepevali bodo v petek, 3. novembra, ob 18. uri.

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

OBVESTILO NAROČNIKOM

Račune lahko prejmete tudi po elektronski pošti

- Če želite račune prejemanjati po e-pošti, nam na e-naslov narocnine@g-glas.si sporočite točno ime in priimek ter naslov, da vas bomo našli na seznamu.
- Na e-naslov, s katerega nam boste poslali osebne podatke, bomo poslali račun v obliki pdf, ki bo povsem enak položnici v tiskani izdaji.
- Sodobna tehnologija omogoča tudi hitro in preprosto plačevanje računov s pomočjo mobilnega telefona in QR kode.

Prepričani smo, da boste zadovoljni.

Gorenjski Glas | www.gorenjskiglas.si

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

MOTORNA VOZILA

MOTORNA KOLESA

PRODAM

YAMAHO Cygnus 125 ccm, letnik 2002, registrirano in ohranjeno, ALU platišča 15 col, tel.: 031/520-004 23002768

VEČ mopedov Tomos T12 in DKW 250 ter Horex regina 350, tel.: 041/358-082 23002764

TEHNIKA

PRODAM

SONY Bravia, 26 coll, dela brezhibno, tel.: 041/202-635 23002734

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

JAVORJEVE hlode, tel.: 040/206-185 23002770

ZAHVALE, OSMRTNICE

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Vaše želje sprejemamo po e-pošti na malioglas@g-glas.si ali po navadni pošti na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

KURIVO

PRODAM

DRVA, mešana (hrast, gaber in smreka), cena 80 EUR/m³, lahko razrezana, možna dostava, tel.: 040/383-733 23002772

SUHA mešana drva, lahko razrezana, možna dostava, tel.: 031/229-151 23002741

SUHE bukove butare, bukova in mešana drva ter rajkeljne – okroglice, tel.: 031/826-621 23002622

TRSKE za podžig, 5 kg – kos, tel.: 041/558-748 23002681

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJI, motiv Lev in Zmaj, vel. 100 x 100 cm, zelo lepi, cena skupaj 1.700 EUR, tel.: 040/567-544 23002700

STARINE

PRODAM

STISKALNICO – štanco, moč 15 ton, teža 1 tona, tel.: 041/874-181 23002763

OBLAČILA IN OBUTEV

PRODAM

MOŠKE planinske čevlje, gozdarje, št. 41, in gorilec Viscostar s termostatom, tel.: 041/202-635 23002739

NOV ženski kostim, s krilom, jesenski, št. 40, svetlo rožnate barve, cena po dogovoru, tel.: 040/389-390 23002727

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

PRODAM

PLENICE, velikost M, tip Tena in ID-slip, dnevne in nočne, več originalno zaprtih paketov, tel.: 041/426-951 23002767

ŽIVALI IN RASTLINE

PODARIM

DOBRIM ljudem podarimo mlade, zelo lepe mucke, tel.: 031/705-586 23002713

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

CIRKULAR za žaganje drv, tel.: 031/812-210 23002714

KUPIM

ODKUP traktorjev in kmetijske mehanizacije, v kakršnem koli stanju, tel.: 041/255-834 23002755

PRIDELKI

PRODAM

JEDILNI in krmilni krompir, beli in rdeči, tel.: 041/971-508 23002742

JEDILNI krompir in svinjsko mast, tel.: 031/506-863 23002766

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 23002454

PRAŠIČE, težke od 90 do 150 kg, in izločene svinje, težke do 300 kg, možna dostava, tel.: 041/455-732 23002476

TELIČKA – bikca ČB, starega 3 tedne, tel.: 041/342-350 23002760

TELIČKO simentalcko, staro 5 mesecev, tel.: 041/358-082 23002765

ZAPOSLOTITVE (M/Ž)

NUDIM

IZBERI, d.o.o., Dunajska c. 5, Lj., išče raznašalce časopisa (s.p., dopolnilna dejavnost) na območju Kranja, Škofje Loke, Radovljice, Lesc, Tržiča in Bleda. Za podrobnosti pišite na: zaposlitve@izberisi.si, tel.: 040/889-577 23002473

PODJETJE Agro mobil, d.o.o., Letališka 37, Senčur, zaposli voznika v mednarodnem prometu – špedicija EU. Prijave po tel.: 041/698-385, g. Boštjan Bertonec ali pisno: bostjan.bertonec@agromobil.si 23002771

IŠČEM

IŠČEM DELO – pomoč na domu, kuhanje, čiščenje – Kranj z okolico, tel.: 040/215-044 23002769

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija, krovstvo, tesarstvo – po zelo ugodni ceni. Leard, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 23002456

OPRAVLJAM vsa notranja in zunanja slikopleskarska dela. Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 23002499

STREŠNA in stavbna kleparska dela po celotni Gorenjski. Zlebovi, odkapne pločevine, obrobe, balkoni, dimniki. Klepar Matevž, Matevž Simcni, s.p., Bri- tof 103, Kranj, tel.: 040/557-784 23002505

IŠČEM

IŠČEM mojstra za popravilo MTD kosilnice, tel.: 051/362-632 23002588

www.gorenjskiglas.si

RADIO KRANJ 97.3

pisan kot jesen

radio-kranj.si

Radio Triglav

Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz

RADIO ZA RADOVEDNE

DOBROTE brez GLUTENA

GLUTEN-free delicacies

Navodila za pripravo jedi za brezglutensko dieto odslej najdete tudi v novi knjigi, ki vključuje recepte za različne vrste kruha, peciva, sladik, prigrizkov, glavnih jedi in prilog.

256 strani, mere: 21 x 21 cm, trda vezava

12⁸⁰ EUR

* Poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas www.gorenjskiglas.si

Čaji iz zelišč in sadežev

Beitar Nabiranje, pripravljavanje, uživanje

So vam všeč zeliščni čaji? Potem jih poskusite pripraviti sami. Ob pravem času nabrana in pravilno posušena zelišča ohranijo vonj, okus in blagodejne učinke. V knjigi je opisanih 68 zelišč in njihovi učinki, dodan je koledar nabiranja ter recepti.

Mehka vezava, 175 strani. Redna cena knjige je 19,90 eur, če jo kupite na Gorenjskem glasu je cena

14⁹⁰ EUR

* Poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Zgodovina zvonjenja in poklicavanja v župniji Radovljica

Avtor Franci Valant iz Radovljice je knjigo posvetil zvonjenju zvonov v radovljiški župniji in dekaniji v preteklih 130 letih. Knjiga je dragocen zapis o nesnovni kulturni dediščini, ki je najbolj razširjena prav na Gorenjskem. Knjiga obsega resnične zgodbe pričevalcev, stare običaje in številne stare fotografije. Njen namen je ohraniti spomin na dejavnosti v slovenskih zvonikih in spomin na ljudi, ki so se z njimi ukvarjali.

Knjiga ima 199 strani, mehka vezava.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

16 EUR

* Poština

Gorenjski Glas www.gorenjskiglas.si

digi
info
točkaPomoč pri uporabi
digitalnih javnih storitev

Nabor storitev:

- ▶ Uporaba **elektronske osebne izkaznice** in s tem povezane mobilne aplikacije,
- ▶ Prijava v elektronske storitve in **elektronsko podpisovanje**,
- ▶ Dostop do informacij o delu državne uprave na portalu **gov.si**,
- ▶ Dostop do elektronskih storitev na portalu **eUprava**,
- ▶ Registracija in prijava v portal **SPOT**,
- ▶ Uporaba storitev eZdravja na portalu **zVEM**,
- ▶ Dostop do **e-storitev ZPIZ**,
- ▶ Uporaba državnega davčnega portala **eDavki**,
- ▶ Dostop do elektronske **zemljiške knjige**,
- ▶ Uporaba **elektronskih vinjet** na portalu DARS,
- ▶ Storitve z zvezi s **študijem in štipendijami**,
- ▶ Storitve MKGP in UVHVVR, portal Volos,
- ▶ Prepoznavna spletnih nevarnosti, center **SI-CERT**.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DIGITALNO PREOBRAZBO

V veljavi zimski vozni red

V času, ko bo veljal zimski vozni red, bo z brniškega letališča možno s petnajstimi prevozniki potovati na osemnajst destinacij.

ALEŠ SENOŽETNIK

Zgornji Brnik – V nedeljo je letalski promet prešel na zimski vozni red. Kot pravijo pri družbi Fraport Slovenija, so v primerjavi z lanskim zimskim voznim redom dodane povezave v Luksemburg, Skopje in

Prištino, prvič v zimski sezoni bo na voljo tudi povezava z londonskim Heathrowom prevoznika British Airways. Pogostejši pa so leti v Istanbul, Dubaj, Zürich in Beograd. Z brniškega letališča bo tako do konca marca mogoče potovati s 15 rednimi letalskimi prevozniki na

18 destinacij. Air France bo enajstkrat tedensko letel v Pariz, Air Montenegro trikrat tedensko v Podgorico, Air Serbia 19-krat tedensko v Beograd in dvakrat tedensko v Niš, British Airways štirikrat tedensko na londonski Heathrow, Brussels Airlines štirikrat tedensko v

Bruselj, EasyJet petkrat tedensko na londonski Gatwick, Flydubai dnevno v Dubaj, GP Aviation dvakrat tedensko v Prištino, LOT Polish Airlines dnevno v Varšavo, Lufthansa dvakrat dnevno v Frankfurt in dnevno v München, Luxair dvakrat tedensko v Luksemburg, Swiss Airlines 12-krat tedensko v Zürich, Transavia štirikrat tedensko v Amsterdam, Turkish Airlines dvakrat dnevno v Istanbul, Wizz Air dvakrat tedensko v London (Luton) in trikrat tedensko v Skopje.

Predniki ne bodo zamerili, potomci bodo hvaležni
Kranj – V sredo bo prvi november, dan spomina na mrtve, ko obiščemo grobove. Tudi letos so na ministrstvu za okolje pozvali, naj prižgemo svečo manj, saj ko sveče dogorijo, postanejo odpadki, ki obremenjuje okolje. V Sloveniji je poraba nagrobnih sveč zelo velika, so navedli, vsak Slovenec v povprečju prižge osem nagrobnih sveč na leto. Letno tako nastane za več kot dva tisoč ton odpadnih nagrobnih sveč. »Predniki vam ne bodo zamerili, potomci pa vam bodo za to hvaležni,« so zapisali v pozivu k manjši porabi sveč.

Na ministrstvu za okolje svetujejo uporabo sveč, ki jih je mogoče znova napolniti, ali takšnih z daljšim časom gorenja. / Foto: Gorazd Kavčič

vremenska napoved

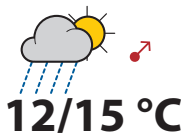
Danes bo spremenljivo do pretežno oblačno z občasnimi padavinami. Ponoči bo dež zajel vso državo, jutri pa bo spremenljivo do pretežno oblačno s plohami in nevihtami, ki bodo zvečer ponehale. Oba dneva bo pihal jugozahodnik. V sredo bo sončno, zjutraj bo po nižinah megla.

PONEDELJEK

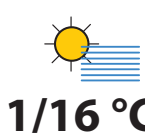
10/17 °C

TOREK

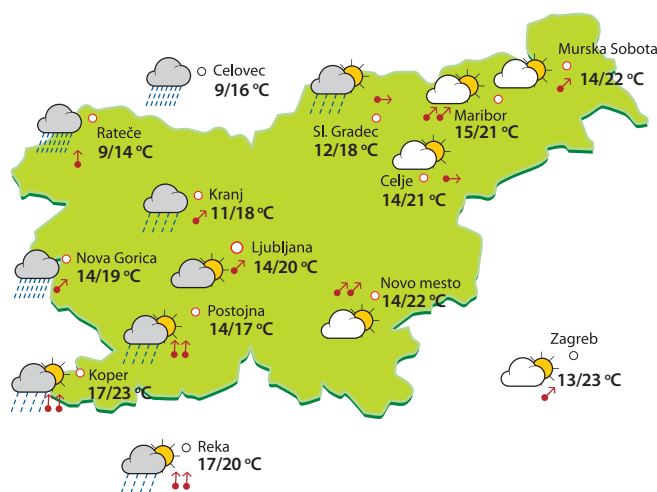
12/15 °C

SREDA

1/16 °C

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

NA GLAS

aforizem

O mrtvih vse dobro – če je oporoka dobra.

Milan Fridauer - Fredi